

Reglement Basispensioenregeling

01/01/2008 (laatstelijk gewijzigd per 06/10/2017)

Let op!

Dit reglement is per 1 januari 2020 komen te vervallen.

Met ingang van 1 januari 2020 geldt het Pensioenreglement Pensioenfonds ING

Inhoudsopgave

Considerans		4
Hoofdstuk I	Algemene bepalingen	6
Artikel 1	Definities	6
Artikel 2	Deelnemers	12
Artikel 3	Informatieverstrekking	13
Artikel 4	Omschrijving van de Pensioenrechten en Pensioenaanspraken	18
Hoofdstuk II	Uitgangspunten pensioenberekening	20
Artikel 5	Pensioensalaris	20
Artikel 6	Franchise	21
Artikel 7	Pensioengrondslag	21
Artikel 8	Deelnemersjaren	21
Artikel 9	Deeltijd	23
Artikel 10	Ouderenbeleid	24
Artikel 11	Functiewisseling	24
Hoofdstuk III	Pensioen	26
Artikel 12	Ouderdompensioen	26
Artikel 13	Overbruggingspensioenen	27
Artikel 14	Verevening en conversie van Pensioenen	27
Artikel 15	Partnerpensioen	31
Artikel 16	Bijzonder partnerpensioen	31
Artikel 17	Wezenpensioen	33
Hoofdstuk IV	Arbeidsongeschiktheid	35
Artikel 18	Arbeidsongeschiktheidspensioen	35
Artikel 19	Voortzetting pensioenopbouw bij (gedeeltelijke) Arbeidsongeschiktheid	37
Hoofdstuk V	Flexibele pensionering	39
Artikel 20	Flexibele pensionering	39

Hoofdstuk VI	Beëindiging van het deelnemerschap	43
Artikel 21	Beëindiging van het deelnemerschap vóór de Pensioenrichtdatum	43
Artikel 22	Beëindiging van het deelnemerschap na de Pensioenrichtdatum	44
Artikel 23	Waardeoverdracht en afkoop	44
Artikel 24	Voortzetting pensioenopbouw in het kader van een uittredingsregeling	46
Artikel 24a	Keuzerecht uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen	47
Hoofdstuk VII	Ingegane Pensioenen	49
Artikel 25	Uitbetaling van Pensioenen	49
Artikel 26	Premiecompensatie	50
Artikel 27	Verlening van toeslagen op Pensioenrechten en premievrije Pensioenaanspraken	50
Artikel 28	Anticumulatie	52
Artikel 29	Vervreemden van Pensioenrechten en Pensioenaanspraken	53
Hoofdstuk VIII	Financiering	54
Artikel 30	Algemene bepaling ten aanzien van de financiering van Pensioenen	54
Artikel 30a	Beperking van rechten	54
Hoofdstuk IX	Overige bepalingen	55
Artikel 31	Sociale wetten	55
Artikel 32	Eventuele herverzekering	55
Artikel 33	Uitgesloten risico's	55
Hoofdstuk X	Slotbepalingen	57
Artikel 34	Geschillen	57
Artikel 35	Liquidatie van het Fonds	57
Artikel 36	Hardheidsclausule	57
Artikel 37	Inwerkingtreding	57

Considerans

In het onderhandelingsresultaat tussen Werkgever, Vakbonden en het Fonds en met medebetrokkenheid van de Centrale Ondernemingsraad voor ING en de Vereniging Senioren ING, dat op 27 februari 2014 definitief is geworden, is overeenstemming bereikt over de overdracht van de verantwoordelijkheden en verplichtingen van de Werkgever naar het Fonds. Het gevolg hiervan is dat het Fonds per 1 januari 2015 financieel onafhankelijk is van de Werkgever.

Het onderhandelingsresultaat houdt hieromtrent in:

“dat er, indien na definitieve besluitvorming volgend uit de bij de stakeholders geldende besluitvormingsprocedures op 27 februari 2014 conform dit onderhandelingsresultaat definitieve overeenstemming is bereikt, geen financiële band meer bestaat tussen ING en PFI, met uitzondering van de afspraken zoals gemaakt in dit onderhandelingsresultaat en het betalen van de uitvoeringskosten door ING aan PFI conform de vastlegging hiervan in de uitvoeringsovereenkomst 2014. Na definitieve overeenstemming conform dit onderhandelingsresultaat, resulterend in de betaling van de bij dit onderhandelingsresultaat overeengekomen bedragen, anders dan ter zake van uitvoeringskosten als bedoeld onder 3.I of ter zake van niet door ING bij PFI aangemelde werknemers, rust er op ING voor de toekomst geen enkele contractuele verplichting meer tot het betalen van bedragen ter financiering van (aanvullende) Pensioenrechten en Pensioenaanspraken opgebouwd tot en met 31 december 2013 op basis van de pensioenreglementen van PFI en zijn rechtsvoorgangers; noch vrijwillig, noch gevraagd of ongevraagd zal ING nog betalingen verrichten dienaangaande. Na het moment van definitieve overeenstemming op 27 februari 2014 en na betaling door ING aan PFI van de in dit onderhandelingsresultaat overeengekomen bedragen komt de bijstortverplichting derhalve met onmiddellijke ingang te vervallen. Ook heeft ING vanaf dat moment geen recht meer op (terug)betalingen door PFI vanuit zijn middelen. Alle relevante risico's betreffende bij- en terug storting respectievelijk na 2014 te verlenen toeslagen (hierna: indexaties) zijn hiermee vanaf 27 februari 2014 respectievelijk 1 januari 2015 overgedragen aan PFI en zijn deelnemers. Wat de verlening van indexaties betreft heeft deze overgang van het risico betrekking op elke indexatieverlening die volgens de geldende pensioenreglementen van PFI is voorzien op en na 1 januari 2014. Met ingang van 1 januari 2015 is de besluitvorming door PFI over het verlenen van indexaties ook reglementair niet langer afhankelijk van het beschikbaar stellen van middelen door ING.”

Deze bovenstaande wijzigingen in de financiering zijn van toepassing voor alle Verzekerden van het Fonds.

Met ingang van 1 januari 2015 is de verlening van de onvoorwaardelijke toeslagen aan Actieve Deelnemers vanaf die datum voorts gewijzigd in een verlening van voorwaardelijke toeslagen.

Deze wijzigingen zijn van toepassing op:

- de Deelnemer die op 31 december 2013 en op 1 januari 2014 werknemer was en per 1 januari 2014 recht heeft behouden op een onvoorwaardelijke toeslagverlening, onder de voorwaarden en beperkingen van artikel 27 lid 5, zoals dat luidde tot 1 januari 2015, en op 1 januari 2015 nog in dienst is van de Werkgever;
- de medewerker van ING Bank Personeel B.V. met een Personal Employment Contract die op of na 1 januari 2008 is toegetreden tot het ‘Pensioenreglement 2008 NN Prestatiepensioen’ bij Nationale-Nederlanden (verder: PEC-Medewerkers);
- de Deelnemer die met ingang van een datum, gelegen vóór 1 januari 2014, recht had of krijgt op voortzetting van de pensioenopbouw bij (gedeeltelijke) Arbeidsongeschiktheid, zoals bepaald in artikel 19;
- de Deelnemer die met ingang van een datum, gelegen vóór 1 januari 2014, recht had of krijgt op voortzetting van de pensioenopbouw na beëindiging van het dienstverband in het kader van een door de Werkgever aangewezen regeling van vervroegde uittreding, zoals bepaald in artikel 24 lid 1.

De wijzigingen in de toeslagverlening en de financiering van de toeslagverlening zijn opgenomen in het reglement Basisregeling Pensioen 62 en het reglement Basisregeling Pensioen 65.

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1 Definities

Ten aanzien van dit Pensioenreglement gelden de definities als vermeld in artikel 1 van de Statuten van het Fonds, tenzij hiervan in dit Pensioenreglement wordt afgeweken.

Tenzij uit het zinsverband anders blijkt, wordt in dit Pensioenreglement verstaan onder:

- a. het Fonds: Stichting Pensioenfonds ING;
- b. de Statuten: de Statuten van het Fonds;
- c. het Bestuur: het Bestuur van het Fonds;
- d. NMB-Heller: NMB-Heller N.V., voor zover statutair gevestigd in Nederland, en haar rechtsopvolgers;
- e. het Bestuur ING Nederland: het Bestuur van ING Nederland, van ING Verzekeringen N.V. en ING Bank N.V. of enig ander orgaan, lichaam of commissie dat/die daarvoor in de plaats komt of is aangewezen door de Werkgever, dat de Werkgever en de overige Aangesloten Ondernemingen vertegenwoordigt in de zin van dit reglement;
- f. een Aangesloten Onderneming: een tot ING behorende onderneming, die als zodanig door het Bestuur ING Nederland is aangewezen, dan wel een met ING gerelateerde onderneming die door het Bestuur ING Nederland als zodanig is toegelaten;
- g. de Uitvoerings-overeenkomst: de overeenkomst tussen de Werkgever en het Fonds over de uitvoering van één of meer pensioenovereenkomsten. Vanaf 1 januari 2014 is dit uitsluitend en zolang geen nieuwe afspraken zijn gemaakt de Uitvoeringsovereenkomst 2014 die per deze datum de voorafgaande Uitvoeringsovereenkomst heeft vervangen;
- h. een Werknemer: degene die een arbeidsovereenkomst heeft met de Werkgever of een Aangesloten Onderneming en die in Nederland werkzaam is;
- ha. een Gewezen Werknemer: degene die een arbeidsovereenkomst had met de Werkgever of een Aangesloten Onderneming en al dan niet in Nederland werkzaam was;

- i. de Werkgever:
- ING Personeel VOF;
 - Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V.;
 - ING Vastgoed Ontwikkeling B.V.;
 - RVS Levensverzekering N.V.;
 - NMB-Heller N.V.;
- alsmede hun rechtsvoorgangers en rechtsopvolgers;
- j. een Deelnemer: de Werknemer of gewezen Werknemer die ingevolge dit reglement Pensioenaanspraken jegens het Fonds verwerft, waarbij degene die zowel Pensioenaanspraken verwerft als recht heeft op een ingegaan Pensioen voor de toepassing van dit reglement als Deelnemer wordt aangemerkt;
- ja. een Actieve Deelnemer: een Deelnemer als bedoeld in artikel 1, onder j;
- k. een Gepensioneerde: de persoon die jegens het Fonds recht heeft op een ingegaan ouderdomspensioen ingevolge de bepalingen van dit reglement;
- l. een AOP-gerechtigde: de persoon wiens dienstverband met de aangesloten onderneming wegens arbeidsongeschiktheid geheel of gedeeltelijk is beëindigd en die jegens het Fonds recht heeft op een ingegaan arbeidsongeschiktheidspensioen (AOP) als bedoeld in artikel 18 en een voortgezette pensioenopbouw als bedoeld in artikel 19;
- m. een Gewezen Deelnemer: de Werknemer of gewezen Werknemer die geen Pensioenaanspraken meer verwerft uit hoofde van dit reglement en die bij beëindiging van de deelneming een Pensioenaanspraak heeft behouden jegens het Fonds;
- n. een Partner:
- de echtgeno(o)t(e) van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde;
 - de ongehuwde persoon die als Partner van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde is geregistreerd in de

registers van de burgerlijke stand op grond van artikel 1:80a BW;

- de ongehuwde, niet wettelijk als Partner geregistreeerde persoon, niet zijnde een bloed- of aanverwant in de rechte lijn, met wie de ongehuwde, niet wettelijk als Partner geregistreeerde, (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde een gezamenlijke huishouding voert en die met inachtneming van het bepaalde in artikel 3 lid 13 als Partner bij het Fonds is aangemeld en als zodanig is aanvaard;
- o. een Gewezen Partner:
- de echtgeno(o)t(e) van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde met wie het huwelijk is geëindigd door echtscheiding of door ontbinding na scheiding van tafel en bed;
 - de ongehuwde persoon die wettelijk als Partner van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde was geregistreerd in de registers van de burgerlijke stand en van wie het partnerschap is geëindigd door ontbinding; de ongehuwde, niet wettelijk als partner geregistreeerde persoon, niet zijnde een bloed- of aanverwant in de rechte lijn, met wie de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde een gezamenlijke huishouding voerde en wiens partnerschap is geëindigd;
- p. een Kind:
- het Kind van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde, dat tot deze (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde in familierechtelijke betrekking staat, alsmede het stief- en pleegkind van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde.

Onder pleegkind wordt verstaan het Kind, dat door de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde als eigen Kind wordt onderhouden, mits dit pleegkind bij het Fonds is aangemeld en als zodanig is aanvaard.

Onder stiefkind wordt verstaan het Kind van de (volgens artikel 3 lid 13 aangemelde) partner van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde, dat door de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde wordt onderhouden;

- q. een Nabestaande: de (Gewezen) Partner die of het Kind jonger dan 27 jaar dat na overlijden van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde jegens het Fonds recht heeft op een (bijzonder) partnerpensioen respectievelijk op een wezenpensioen;
- qa. een Pensioen: Ouderdoms-, overbruggings-, (bijzonder) partner-, wezen- of arbeidsongeschiktheidspensioen in de zin van dit reglement;
- qb. een Pensioenaanspraak: het recht op een nog niet ingegaan Pensioen, uitgezonderd toekomstige voorwaardelijke toeslagverlening;
- qc. een Pensioenrecht: het recht op een ingegaan Pensioen, uitgezonderd toekomstige voorwaardelijke toeslagverlening;
- qd. een Pensioengerechtigde: de persoon voor wie op grond van dit reglement het Pensioen is ingegaan, waarbij de persoon voor wie een arbeidsongeschiktheidspensioen is ingegaan voor de toepassing van dit reglement als Deelnemer wordt aangemerkt;
- qe. Verzekerde: de persoon die begunstigde is voor een nog niet ingegaan Pensioen op grond van dit reglement dan wel een Pensioengerechtigde;
- r. de Pensioenrichtdatum: de eerste dag van de maand, waarin de (Gewezen) Deelnemer 62 jaar wordt;
- s. de Pensioendatum: de dag waarop het ouderdomspensioen ingaat;
- t. Pensioenregeling A: de Pensioenregeling waarin over het pensioensalaris als bedoeld in artikel 5 lid 1 Pensioen wordt opgebouwd op basis van de laatst vastgestelde pensioengrondslag (eindloonregeling);
- u. Pensioenregeling B: de Pensioenregeling waarin over het pensioensalaris als bedoeld in artikel 5 lid 3 Pensioen wordt opgebouwd op basis van de maandelijks vastgestelde pensioengrondslag (middelloonregeling);
- v. de PW: de Pensioenwet;

- w. de CAO:
- de Collectieve Arbeidsovereenkomst van 1 januari 2007 tot en met 30 juni 2008 tussen de Werkgever en de vakorganisaties ten behoeve van de medewerkers in Nederland;
 - de Collectieve Arbeidsovereenkomst van 1 juli 2008 tot en met 31 december 2011 tussen de Werkgever en de vakorganisaties ten behoeve van de medewerkers in Nederland;
 - de Collectieve Arbeidsovereenkomst ING Bank van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2014 tussen de Werkgever (ING Bank Personeel BV, ING Vastgoed Ontwikkeling B.V., Westland Utrecht Personeel B.V.) en de vakorganisaties ten behoeve van de medewerkers in Nederland;
 - de Collectieve Arbeidsovereenkomst ING Verzekeren/ ING Investment Management van 1 januari 2012 tot en met 31 december 2012 tussen de Werkgever (ING Verzekeringen Personeel B.V. en ING Investment Management Personeel B.V.) en de vakorganisaties ten behoeve van de medewerkers in Nederland;
 - de Collectieve Arbeidsovereenkomst ING Verzekeren/ ING Investment Management van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2015 tussen de Werkgever (ING Verzekeringen Personeel B.V. en ING Investment Management Personeel B.V.) en de vakorganisaties ten behoeve van de medewerkers in Nederland.

Na afloop van de looptijd van de laatst vermelde CAO van ING Bank en de laatst vermelde CAO van ING Verzekeren/ ING Investment Management blijft deze in de zin van dit reglement van toepassing indien en zolang er geen nieuwe CAO is afgesloten. Indien een nieuwe CAO is afgesloten besluit het Bestuur of deze met terugwerkende kracht van toepassing wordt in de zin van dit reglement;

- x. de WAO: de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering;

- y. het FVP: de Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering;
- z. de AOW: de Algemene Ouderdomswet;
- aa. de Anw: de Algemene nabestaandenwet;
- bb. de WW: de Werkloosheidswet;
- cc. het UWV: het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen;
- dd. de Factor A: de pensioenaangroei over het aan enig kalenderjaar voorafgaande kalenderjaar, benodigd om voor het desbetreffende kalenderjaar de jaarruimte en/of reserveringsruimte in het kader van een lijfrenteversicherung vast te stellen;
- ee. de Arbeidsvoorwaarden NMB-Heller: de arbeidsvoorwaarden vastgelegd in de arbeidsovereenkomst tussen NMB-Heller en de Werknemer;
- ff. Prepensioenreglement: het Reglement Prepensioenregeling van het Fonds dat per 1 januari 2004 in werking is getreden;
- gg. Prepensioengerechtigde: de persoon die jegens het Fonds recht heeft op een ingegaan prepensioen;
- hh. het Tabellenboek: verzameling van de door het Bestuur vastgestelde rekenregels voor aanpassing, afkoop en overdracht van Pensioenrechten en Pensioenaanspraken die een bijlage vormt bij dit reglement en bij de overige Pensioenreglementen van het Fonds;
- ii. DNB: De Nederlandsche Bank N.V.;
- jj. AFM: Stichting Autoriteit Financiële Markten;
- kk. Arbeidsongeschiktheid: Arbeidsongeschiktheid in de zin van de WAO;
- ll. Toeslagmaatstaf: de maatstaf voor de hoogte van de toeslagen;
- mm. Toeslagstaffel: de leidraad voor het bepalen van de mate van toeslagverlening.

Artikel 2 Deelnemers

1. Deelnemers zijn de gewezen Werknemers van een Aangesloten Onderneming, tenzij in de individuele arbeidsovereenkomst anders is overeengekomen van wie het dienstverband met:

- de Werkgever, met uitzondering van NMB-Heller, is geëindigd in de periode vanaf 1 januari 2002 tot en met 31 december 2005, of
- NMB-Heller is geëindigd in de periode vanaf 1 januari 2004 tot en met 31 december 2005,

en die jegens het Fonds Pensioenaanspraken verwerven uit hoofde van

- volledige of gedeeltelijke Arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 19 van dit reglement;
- een uittredingsregeling als bedoeld in artikel 24 lid 1 van dit reglement, waarin is voorzien in een voortgezette pensioenopbouw.

2. Het deelnemerschap is aangevangen bij indiensttreding.

3. Indien een onderneming als Aangesloten Onderneming toetrad, is het deelnemerschap van de dan in dienst zijnde Werknemers van deze onderneming aangevangen op het tijdstip waarop de betreffende onderneming als Aangesloten Onderneming toetrad

Het Bestuur kan bepaald hebben dat het deelnemerschap op een ander tijdstip is aangevangen.

4. Het deelnemerschap eindigt:

- bij overlijden van de Deelnemer;
- als niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden voor voortgezette pensioenopbouw bij volledige of gedeeltelijke Arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 19 van dit reglement;
- als niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden voor voortgezette pensioenopbouw op grond van een regeling van de Werkgever als bedoeld in artikel 24 lid 1 van dit reglement;
- op de Pensioendatum.

Artikel 3 Informatieverstrekking

1. Het Fonds heeft er voor gezorgd dat iedere Deelnemer bij de aanvang van het deelnemerschap op de hoogte is gesteld van de inhoud van de geldende Statuten en reglementen en zal er voor zorgdragen dat iedere Deelnemer wordt geïnformeerd over wijzigingen van de reglementen en Statuten nadien. Het Fonds zal de Deelnemer voorts alle informatie verstrekken die ingevolge artikel 21 van de PW noodzakelijk wordt geacht.
2. Op verzoek van de Verzekerde verstrekt het Fonds aan Verzekerde of diens vertegenwoordiger:
 - het voor Verzekerde geldende Pensioenreglement;
 - het jaarverslag en de jaarrekening van het Fonds;
 - de geldende Uitvoeringsovereenkomst;
 - de Verklaring inzake beleggingsbeginselen en andere voor Verzekerde relevante informatie over de beleggingen van het Fonds; en
 - informatie over de hoogte van de dekkingsgraad.

Indien

- een herstelplan als bedoeld in artikel 138 van de PW van toepassing is;
- DNB een aanwijzing heeft gegeven als bedoeld in artikel 171 van de PW; of
- een bewindvoerder is aangesteld,

verstrekt het Fonds op verzoek van de Verzekerde informatie over het geldende herstelplan, de aanwijzingen van DNB of de aanstelling van een bewindvoerder.

3. Het Fonds verstrekt de Deelnemer jaarlijks:
 - a. een opgave van de hoogte van de opgebouwde en de reglementair te bereiken Pensioenaanspraken;
 - b. een opgave van de aan het voorgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van Pensioenaanspraken (Factor A);
 - c. informatie over de toeslagen op de opgebouwde Pensioenaanspraken;

in de vorm van een Uniform Pensioenoverzicht.

4. Het Fonds verstrekt de Deelnemer in het kader van een waardeoverdracht een opgave van de overdrachtswaarde en de uit de waardeoverdracht voortvloeiende Pensioenaanspraken en extra deelnemersjaren.
5. a. Het Fonds verstrekt de Gewezen Deelnemer na beëindiging van het deelnemerschap een opgave van de hoogte van zijn opgebouwde Pensioenaanspraken. Bij het verstrekken van de opgave wordt de mededeling van de Gewezen Deelnemer in het kader van vervroegde pensionering als bedoeld in artikel 20 lid 2 mede in acht genomen. Voorts verstrekt het Fonds informatie over:
 - toelagenverlening overeenkomstig het bepaalde in artikel 4 van het Besluit uitvoering PW;
 - de mogelijkheden van afkoop;
 - het recht op waardeoverdracht dan wel over de mogelijkheid tot waardeoverdracht;
 - de consequenties van Arbeidsongeschiktheid;
 - het actueel zijn van een herstelplan.
- b. Indien beschikking van Pensioenaanspraken als bedoeld in artikel 24a volgens de fiscale Wet- en regelgeving mogelijk is, verstrekt het Fonds de Gewezen Deelnemer bij de in onderdeel a bedoelde opgave informatie over het keuzerecht uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen. Bij de opgave wordt een formulier gevoegd waarop de Gewezen Deelnemer zijn keuze kan aangeven. Indien de Gewezen Deelnemer van zijn keuzerecht gebruik maakt, dient het door hem ingevulde en ondertekende keuzeformulier binnen één maand na dagtekening van de in onderdeel a bedoelde opgave aan het Fonds te worden teruggestuurd. Na ontvangst van het keuzeformulier verstrekt het Fonds de Gewezen Deelnemer binnen drie maanden een aangepaste opgave van de hoogte van zijn premievrije Pensioenaanspraken.
6. a. Het Fonds verstrekt de Gewezen Deelnemer ten minste eenmaal per vijf jaar een opgave van de hoogte van de opgebouwde premievrije Pensioenaanspraken.
- b. Het Fonds informeert de Gewezen Deelnemer ten minste eenmaal per vijf jaar over de verleende toelagen op de premievrije Pensioenaanspraken.

- c. Binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid informeert het Fonds de Gewezen Deelnemer over deze wijziging.
7. Het Fonds verstrekt op verzoek van een Gewezen Deelnemer een opgave van de hoogte van de opgebouwde Pensioenaanspraken. Het Fonds kan voor deze opgave een vergoeding vragen.
8.
 - a. Het Fonds verstrekt de Gewezen Partner bij ontbinding van het huwelijk respectievelijk bij ontbinding van het (geregistreerde) partnerschap met de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde een opgave van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
 - b. Voorts informeert het Fonds de Gewezen Deelnemer over de van toepassing zijnde toeslagverlening op zijn aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
 - c. Het Fonds informeert de Gewezen Partner over de mogelijkheid van afkoop als bedoeld in artikel 23.
9.
 - a. Het Fonds verstrekt de Gewezen Partner ten minste eenmaal per vijf jaar een opgave van de hoogte van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
 - b. Het Fonds informeert de Gewezen Partner ten minste eenmaal per vijf jaar over de verleende toeslagen op de aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
 - c. Binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid informeert het Fonds de Gewezen Partner over deze wijziging.
10.
 - a. Het Fonds verstrekt de Gepensioneerde jaarlijks een opgave van de hoogte van het ouderdompensioen en de bijbehorende aanspraken op partner- en wezenpensioen. Voorts informeert het Fonds de Gepensioneerde over de voor hem van toepassing zijnde toeslagverlening.
 - b. Het Fonds verstrekt de Pensioengerechtigde (Gewezen) Partner jaarlijks een opgave van het (bijzonder) partnerpensioen. Het Fonds verstrekt het Pensioengerechtigde Kind jaarlijks een opgave van het wezenpensioen. Voorts informeert het Fonds de Pensioengerechtigde (Gewezen) Partner of Kind over de voor hem van toepassing zijnde toeslagverlening.
 - c. Het Fonds verstrekt de Deelnemer die recht heeft op een arbeidsongeschiktheidspensioen ingevolge artikel 18 jaarlijks een opgave van het arbeidsongeschiktheidspensioen. Voorts informeert het Fonds de Deelnemer over de voor hem van toepassing zijnde toeslagverlening.

- d. Binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid informeert het Fonds de Pensioengerechtigden als bedoeld in onderdeel a en onderdeel b en de Deelnemers als bedoeld onderdeel c over deze wijziging.
11. Het Fonds verstrekt de Pensioengerechtigden en Deelnemers als bedoeld in het vorige lid voor fiscale doeleinden jaarlijks informatie over het in het afgelopen kalenderjaar totaal uitgekeerde Pensioen.
12. Iedere Verzekerde is verplicht het Fonds in kennis te stellen van voor het Fonds van belang zijnde gegevens, zoals wijzigingen in burgerlijke staat, gezinssamenstelling, adres en mate van Arbeidsongeschiktheid.
Bij gebreke daarvan is hij jegens het Fonds aansprakelijk voor eventueel voor het Fonds uit dat verzuim voortvloeiende kosten en zullen eventueel teveel uitgekeerde pensioenbedragen worden verrekend of teruggevorderd.
13. a. Indien de (Gewezen) Deelnemer zijn ongehuwde, niet als Partner bij de burgerlijke stand geregistreerde Partner voor partnerpensioen wenst aan te wijzen, dient hij het partnerschap overeenkomstig de door het Bestuur vastgestelde procedure aan te melden, waarbij de volgende voorwaarden gelden:
- de (Gewezen) Deelnemer dient een afschrift van een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst te overleggen, waaruit ten genoegen van het Fonds de onderhoudsverplichting van de (Gewezen) Deelnemer jegens zijn Partner blijkt;
 - de gezamenlijke huishouding van de (Gewezen) Deelnemer dient ten minste zes maanden onafgebroken te hebben geduurd. Het Fonds controleert de duur van de gezamenlijke huishouding in de Basisregistratie Personen.
- b. Indien uit de Basisregistratie Personen blijkt dat de (Gewezen) Deelnemer en zijn Partner een gezamenlijke huishouding voeren die ten minste vijf jaar onafgebroken heeft geduurd, heeft geen afschrift van een notarieel verleden samenlevingsovereenkomst te worden overlegd.
- c. De (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde dient het Fonds er van in kennis te stellen dat het partnerschap is geëindigd. Voor de vaststelling van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen zal het Fonds uitgaan van de door de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde en de Gewezen Partner opgegeven datum van beëindiging van het partnerschap, tenzij uit de Basisregistratie Personen een eerdere datum van beëindiging blijkt.
- d. Het Bestuur kan beslissen dat partners die, nadat aan de voorwaarden van artikel 3 lid 13 a is voldaan, gedurende een korte periode vanwege werkzaamheden in een

- andere woonplaats of ander land geen gezamenlijke huishouding voeren toch als partners blijven aangemerkt. De deelnemer dient een melding te maken van deze kortdurende wijziging.
14. Indien de (Gewezen) Deelnemer zijn pleegkind voor wezenpensioen wenst aan te melden, dient hij ten genoegen van het Fonds aan te tonen dat het onderhoud van het Kind grotendeels te zijnen laste komt.
 15. a. Indien een (Gewezen) Deelnemer ingevolge artikel 20 leden 1 en 2 eerder dan de Pensioenrichtdatum met Pensioen wenst te gaan, dient hij dit vanaf een jaar doch ten minste zes maanden vóór de gewenste Pensioendatum respectievelijk de Pensioenrichtdatum schriftelijk aan het Fonds mede te delen.
 - b. Vervallen.
 - c. Vervallen.
 - d. Indien een Gewezen Deelnemer ingevolge artikel 20 lid 2 later dan de Pensioenrichtdatum met Pensioen wenst te gaan, dient hij dit vanaf een jaar doch ten minste zes maanden vóór de Pensioenrichtdatum schriftelijk aan het Fonds mede te delen.
 16. Indien een (Gewezen) Deelnemer gebruik wil maken van de mogelijkheid tot variatie in de pensioenuitkering als bedoeld in artikel 20 lid 4, dient hij dit vanaf een jaar doch ten minste zes maanden vóór de Pensioendatum schriftelijk aan het Fonds mede te delen.
 17. a. Het Fonds verstrekt de (Gewezen) Deelnemer ten minste drie maanden vóór de Pensioendatum een opgave van de hoogte van de Pensioenaanspraken en informatie over de toeslagverlening.
 - b. Het Fonds verstrekt de (Gewezen) Deelnemer bij de onder a. bedoelde opgave informatie over het keuzerecht uitruil partnerpensioen in hoger of eerder ingaand ouderdompensioen en over het keuzerecht uitruil ouderdompensioen in partnerpensioen en informatie over de toeslagverlening. Bij de opgave wordt een formulier gevoegd waarop de (Gewezen) Deelnemer zijn keuze kan aangeven ten aanzien van:
 - het geheel of gedeeltelijk afstand doen van het partnerpensioen ten einde zijn ouderdompensioen te verhogen; of
 - het gedeeltelijk afstand doen van zijn ouderdompensioen ten einde het partnerpensioen te verhogen.
 - c. Indien de (Gewezen) Deelnemer gebruik maakt van de onder b beschreven keuzemogelijkheden dient het ingevulde en ondertekende keuzeformulier binnen één

maand na dagtekening van de in onderdeel a bedoelde opgave aan het Fonds te worden teruggestuurd.

Indien wordt gekozen voor het geheel of gedeeltelijk afstand doen van het partnerpensioen, dient het keuzeformulier zowel door de (Gewezen) Deelnemer als door de Partner te worden ondertekend.

Indien hij geen Partner heeft die jegens het Fonds rechten kan doen gelden, dient hij dit op het keuzeformulier aan te geven en het formulier te ondertekenen.

18. Indien de (Gewezen) Deelnemer gebruik maakt van de mogelijkheid tot vervroeging of uitstel van de Pensioendatum en/of variëren in de hoogte van de uitkering als bedoeld in artikel 20, verstrekt het Fonds hem ten minste twee maanden voor de Pensioendatum een verklaring met een voorlopige opgave van de herrekende Pensioenaanspraken. De (Gewezen) Deelnemer dient de verklaring te ondertekenen en binnen een maand na dagtekening aan het Fonds terug te sturen.
19. Het Fonds verstrekt de in de voorgaande leden bedoelde informatie tijdig. Indien het Fonds de mededeling als bedoeld in de leden 15 en 16, het keuzeformulier als bedoeld in lid 17 onderdeel c en de verklaring als bedoeld in lid 18 niet binnen een maand na ontvangst heeft afgehandeld, ontvangt de (Gewezen) Deelnemer vóór het verstrijken van deze periode een ontvangstbevestiging.
20. a. Het Fonds verstrekt de in de vorige leden bedoelde opgaven en informatie schriftelijk, tenzij belanghebbende instemt met elektronische verstrekking. Indien belanghebbende heeft ingestemd met elektronische verstrekking en het bij het Fonds bekende e-mailadres blijkt onjuist, zal het Fonds de informatie schriftelijk verstrekken.

b. Het Fonds zal zich bij de schriftelijke informatieverstrekking houden aan het laatste bij het Fonds bekende adres van belanghebbende. Indien dit adres onjuist blijkt te zijn doet het Fonds navraag bij de Basisregistratie Personen in de laatst bekende woonplaats van belanghebbende.

Artikel 4 Omschrijving van de Pensioenrechten en Pensioenaanspraken

Met inachtneming van de bepalingen van dit Pensioenreglement geeft het deelnemerschap recht op:

- a. Ouderdompensioen uit hoofde van Pensioenregeling A eventueel vermeerderd met ouderdompensioen uit hoofde van Pensioenregeling B ten behoeve van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde;
- b. Overbruggingspensioen I ten behoeve van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde;
- c. Overbruggingspensioen II ten behoeve van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde;

- d. Partnerpensioen uit hoofde van Pensioenregeling A eventueel vermeerderd met partnerpensioen uit hoofde van Pensioenregeling B ten behoeve van de eventuele Partner van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde;
- e. Bijzonder partnerpensioen ten behoeve van de Gewezen Partner van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde;
- f. Wezenpensioen ten behoeve van het Kind respectievelijk de Kinderen van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde;
- g. Arbeidsongeschiktheidspensioen ten behoeve van de Deelnemer indien zijn dienstverband (gedeeltelijk) is beëindigd wegens Arbeidsongeschiktheid.

Hoofdstuk II **Uitgangspunten pensioenberekening**

Artikel 5 **Pensioensalaris**

1. Pensioensalaris A was gelijk aan de som van:
 - 12 maal het bruto persoonlijk maandsalaris;
 - de vakantietoeslag;
 - een dertiende maand voor zover daarop aanspraak bestond;
 - de eventueel met de Werkgever overeengekomen pensioendragende bijzondere toeslag.

Dit alles tot een grens van €75.507,66 per 1 augustus 2005.

Deze grens werd telkens aangepast aan de salarisaanpassingen uit hoofde van de destijds toepasselijke CAO. Vanaf 1 januari 2006 heeft geen verdere aanpassing van deze grens plaatsgevonden.

Het bruto persoonlijk maandsalaris werd vastgesteld uitgaande van de bij de Werkgever geldende Basis Arbeidsduur van 36 uur per week.

Gedurende een periode van vijf jaar vóór de Pensioenrichtdatum zijn verhogingen van pensioensalaris A in aanmerking genomen bij de vaststelling van ouderdomspensioen A, indien en voor zover dit volgens de (fiscale) Wet- en regelgeving was toegestaan.

2. Voor een Deelnemer die op grond van zijn arbeidsovereenkomst met de Werkgever minder dan de Basis Arbeidsduur werkzaam was, was het voor de vaststelling van het pensioensalaris A te hanteren maandsalaris gelijk aan het maandsalaris dat bij een Basis Arbeidsduur zou hebben gegolden.
3. Pensioensalaris B was gelijk aan de som van de in de desbetreffende kalendermaand:
 - door de Deelnemer ontvangen geldelijke toeslag respectievelijk gewenningsuitkering voor ploegendienst en verschoven werktijd;
 - door de in de buitendienst van ING Verzekeringen werkzame Deelnemer ontvangen (garantie)provisie inkomsten;
 - door de Deelnemer ontvangen arbeidsduurtoeslag;

- door de in de binnendienst werkzame Deelnemer ontvangen consignatietoeslag.

Voor zover terzake van deze variabele inkomensbestanddelen aanspraak bestond op een vakantietoeslag en een dertiende maand zijn deze in de in dit lid genoemde maandbedragen meegenomen.

4. Waar in dit reglement gesproken wordt over een Basis Arbeidsduur van 36 uur per week, dient voor de Deelnemers die werkzaam waren bij de buitendienst van ING Verzekeringen uitgegaan te worden van een Basis Arbeidsduur van 40 uur per week.

Artikel 6 Franchise

1. Onder franchise wordt verstaan het gedeelte van pensioensalaris A dat voor de berekening van de pensioengrondslag A buiten beschouwing is gelaten.
2. De franchise bedraagt per 1 augustus 2005 € 16.793,66.
De franchise is telkens aangepast aan de salarisaanpassingen uit hoofde van de destijds toepasselijke CAO. Vanaf 1 januari 2006 heeft geen verdere aanpassing van deze grens plaatsgevonden.

Artikel 7 Pensioengrondslag

1. Pensioengrondslag A is gelijk aan pensioensalaris A verminderd met de franchise. Indien de berekening leidt tot een negatieve uitkomst is pensioengrondslag A op nul gesteld.
2. Pensioengrondslag B is gelijk aan pensioensalaris B.
3. De in de vorige leden vermelde pensioengrondslagen A en B zijn niet van toepassing op de berekening van het arbeidsongeschiktheidspensioen. De rekenalgrondslag voor dit Pensioen is opgenomen in artikel 18 lid 2 van dit reglement.

Artikel 8 Deelnemersjaren

1. Als deelnemersjaren tellen mee alle in ononderbroken dienstverband bij de Werkgever doorgebrachte jaren vanaf de datum van aanvang van het deelnemerschap tot uiterlijk de Pensioenrichtdatum respectievelijk de Pensioendatum, indien ingevolge artikel 20 lid 1 eerder dan de Pensioenrichtdatum met Pensioen wordt gegaan.
2. Het aantal deelnemersjaren zal in jaren en volle maanden worden bepaald. Een gedeelte van een maand wordt niet in aanmerking genomen.

3.
 - a. Indien een Gewezen Deelnemer of Gepensioneerde voorafgaande aan zijn deelnemerschap premievrije Pensioenaanspraken had verworven uit hoofde van een voorgaand dienstverband elders in Nederland en de overdrachtswaarde van de aanspraken is aan het Fonds overgedragen, zijn aan de Gewezen Deelnemer of Gepensioneerde extra deelnemersjaren toegekend op basis van rekenregels die door het Bestuur zijn vastgesteld met inachtneming van hetgeen op dat moment terzake waardeoverdracht was bepaald in de Wet- en regelgeving.
 - b. Indien een Deelnemer voorafgaande aan zijn deelnemerschap premievrije Pensioenaanspraken had verworven uit hoofde van een voorgaand dienstverband elders in Nederland en de overdrachtswaarde van de aanspraken is aan het Fonds overgedragen, zijn aan de Deelnemer extra deelnemersjaren toegekend op basis van rekenregels die door het Bestuur zijn vastgesteld met inachtneming van hetgeen op dat moment terzake waardeoverdracht was bepaald in de Wet- en regelgeving.
 - c. Door toekenning van de extra deelnemersjaren bedraagt het totaal aantal deelnemersjaren tot de Pensioenrichtdatum niet meer dan 45 jaar. Indien het totaal aantal deelnemersjaren tot de Pensioenrichtdatum de 45 jaar overschrijdt, is/wordt voor het meerdere een extra Pensioenaanspraak toegekend.
4.
 - a. Indien een Gewezen Deelnemer of Gepensioneerde voorafgaande aan zijn deelnemerschap premievrije Pensioenaanspraken had verworven uit hoofde van een voorgaand dienstverband met een buiten Nederland gevestigde Werkgever, kan het Bestuur besloten hebben tot overname van de overdrachtswaarde van de opgebouwde Pensioenaanspraken en het toekennen van extra deelnemersjaren op basis van door het Bestuur vastgestelde rekenregels, met inachtneming van hetgeen op dat moment terzake waardeoverdracht was bepaald in de Wet- en regelgeving.
 - b. Indien een Deelnemer voorafgaande aan zijn deelnemerschap premievrije Pensioenaanspraken had verworven uit hoofde van een voorgaand dienstverband met een buiten Nederland gevestigde werkgever, kan het Bestuur besloten hebben tot overname van de overdrachtswaarde van de opgebouwde Pensioenaanspraken en het toekennen van extra deelnemersjaren op basis van door het Bestuur vastgestelde rekenregels, met inachtneming van hetgeen op dat moment terzake waardeoverdracht was bepaald in de Wet- en regelgeving.
 - c. Door toekenning van de extra deelnemersjaren bedraagt het totaal aantal deelnemersjaren tot de Pensioenrichtdatum niet meer dan 45 jaar. Indien het totaal aantal deelnemersjaren tot de Pensioenrichtdatum de 45 jaar overschrijdt, is/wordt voor het meerdere een extra Pensioenaanspraak toegekend.

5. Voorafgaand aan de toepasselijkheid van artikel 19 respectievelijk artikel 24, lid 1 werd telkens wanneer er sprake was van een collectieve structurele verhoging van de lonen ingevolge de CAO, de in leden 3 onderdeel c en 4 onderdeel c bedoelde extra Pensioenaanspraak op ouderdomspensioen met eenzelfde percentage verhoogd.

Artikel 9 Deeltijd

[Let op: wijzigingen in het deeltijdpercentage op basis van dit artikel ná 1 januari 2014 hebben geen invloed op het bij Pensioenfonds ING tot en met 31 december 2013 opgebouwde Pensioen.]

1. Voor elke Deelnemer is een gewogen gemiddelde parttime-factor vastgesteld.
2. De parttime-factor is vastgesteld door de overeengekomen arbeidsduur (met een maximum van de Basis Arbeidsduur) te delen door de bij de Werkgever geldende Basis Arbeidsduur.
3. De gewogen gemiddelde parttime-factor is vastgesteld door rekening te houden met de parttime-factoren die voor de Deelnemer hebben gegolden en met de periode, gedurende welke zij hebben gegolden.
Hierbij is aangenomen dat de geldende parttime-factor van kracht zou blijven tot de Pensioen(richt)datum.
4. De op grond van artikel 12 lid 2 vastgestelde Pensioenaanspraken en de bijbehorende aanspraken op (bijzonder) partner- en wezenpensioen uit hoofde van de artikelen 15 en 17 alsmede de op grond van artikel 13 lid 2 vastgestelde Pensioenaanspraken zijn vermenigvuldigd met de gewogen gemiddelde parttime-factor, uitgaande van de pensioengrondslag A die zou hebben gegolden indien steeds sprake was geweest van de Basis Arbeidsduur en gebaseerd op de veronderstelling dat de geldende parttime-factor van kracht zou blijven tot de Pensioen(richt)datum.

Artikel 10 Ouderenbeleid

[Let op: wijzigingen in dienstverband op basis van dit artikel ná 1 januari 2014 hebben geen invloed op het bij Pensioenfonds ING tot en met 31 december 2013 opgebouwde Pensioen.]

1. Indien een Deelnemer van 58 jaar of ouder op basis van een in artikel 8.3.1 van de CAO 1 mei 2004 tot en met 31 december 2006, dan wel de overeenkomstige bepaling in de aan deze CAO voorafgaande CAO, vastgelegde regeling voor oudere Werknemers direct voorafgaande aan de Pensioenrichtdatum minder dan de voor de Deelnemer van toepassing zijnde arbeidsduur werkzaam was, zijn de Pensioenaanspraken met betrekking tot pensioensalaris A gedurende deze periode vastgesteld op basis van de voor de Deelnemer van toepassing zijnde Basis Arbeidsduur. Voorwaarde is dat de gedurende deze periode voor de Deelnemer geldende arbeidsduur ten minste gelijk was aan de helft van de gedurende de voorafgaande periode voor de Deelnemer geldende arbeidsduur. Het bepaalde in dit lid geldt eveneens voor een Deelnemer die 40 dienstjaren bij de Werkgever kon bereiken.
2. Indien een Deelnemer van 55 jaar of ouder op basis van een in artikel 8.3.2 van de CAO 1 mei 2004 tot en met 31 december 2006, dan wel de overeenkomstige bepaling in de aan deze CAO voorafgaande CAO, vastgelegde regeling voor oudere Werknemers een functie met een lagere functieschaal heeft aanvaard waardoor hij een lager bruto persoonlijk maandsalaris ontving, is gedurende deze periode voor de vaststelling van pensioensalaris A uitgegaan van het bruto persoonlijk maandsalaris dat gold vóór de functiewisseling. Laatstgenoemd bruto persoonlijk maandsalaris volgde de salarisaanpassingen uit hoofde van de destijds toepasselijke CAO.

Artikel 11 Functiewisseling

[Let op: wijzigingen in functie op basis van dit artikel ná 1 januari 2014 hebben geen invloed op het bij Pensioenfonds ING tot en met 31 december 2013 opgebouwde Pensioen.]

1. Indien een Deelnemer een andere functie bij de Werkgever heeft aanvaard waardoor een stijging optrad van pensioensalaris A met meer dan 10% en een daling optrad van pensioensalaris B, zijn per de datum van functiewisseling de opgebouwde Pensioenaanspraken vastgesteld op basis van pensioensalaris A en pensioensalaris B die golden direct vóór de functiewisseling. Vervolgens zijn, met inachtneming van het grensbedrag als bedoeld in artikel 5 lid 1, de opgebouwde Pensioenaanspraken vastgesteld op basis van pensioensalaris A dat gold direct na de functiewisseling. Indien de opgebouwde Pensioenaanspraken vóór de functiewisseling hoger waren dan de aldus vastgestelde opgebouwde Pensioenaanspraken na de functiewisseling, zijn voor het

verschil nieuwe Pensioenaanspraken op basis van Pensioenregeling B toegekend. Deze Pensioenaanspraken vervangen de opgebouwde Pensioenaanspraken op basis van Pensioenregeling B vóór de functiewisseling.

2. Indien een Deelnemer een andere functie bij de Werkgever heeft aanvaard waardoor een daling optrad van pensioensalaris A met meer dan 10% en het bepaalde in artikel 10 lid 2 was niet van toepassing, zijn per de datum van functiewisseling de opgebouwde Pensioenaanspraken vastgesteld op basis van pensioensalaris A dat gold direct vóór de functiewisseling. Vervolgens zijn de opgebouwde Pensioenaanspraken vastgesteld op basis van pensioensalaris A dat gold direct na de functiewisseling. Voor het verschil tussen de opgebouwde Pensioenaanspraken op basis van pensioensalaris A vóór de functiewisseling en de opgebouwde Pensioenaanspraken op basis van pensioensalaris A na de functiewisseling zijn aan de Deelnemer extra Pensioenaanspraken toegekend. Deze extra aanspraken worden mede in aanmerking genomen bij de vaststelling van de Pensioenen uit hoofde van Pensioenregeling B.
3. Indien een Deelnemer ingevolge een in artikel 8.4 van de CAO 1 mei 2004 tot en met 31 december 2006, dan wel de overeenkomstige bepaling in de aan deze CAO voorafgaande CAO, vastgelegde regeling voor niet voldoende inzetbaarheid vrijwillig een functie met een lagere functieschaal heeft aanvaard waardoor hij een lager vast bruto salaris ontvangt alsmede een persoonlijke toeslag die in drie opeenvolgende jaren wordt afgebouwd, is die persoonlijke toeslag in aanmerking genomen bij de vaststelling van de Pensioenen uit hoofde van Pensioenregeling B.
4. Voorafgaand aan de toepasselijkheid van artikel 19 respectievelijk artikel 24, lid 1 werden telkens wanneer er sprake was van een collectieve structurele verhoging van de lonen ingevolge de CAO, de uit hoofde van de leden 1, 2 en 3 toegekende Pensioenaanspraken met eenzelfde percentage verhoogd.

Hoofdstuk III Pensioen

Artikel 12 Ouderdomspensioen

1. Het ouderdomspensioen gaat in op de Pensioendatum en wordt uitbetaald tot en met de laatste dag van de maand, waarin de Gepensioneerde overlijdt.
Als Pensioendatum wordt de Pensioenrichtdatum aangehouden tenzij ingevolge het bepaalde in artikel 20 anders is overeengekomen.
2. Het ouderdomspensioen uit hoofde van Pensioenregeling A (ouderdomspensioen A) bedraagt voor elk deelnemersjaar tot de Pensioenrichtdatum 1,75% van de laatst vóór de Pensioenrichtdatum vastgestelde Pensioengrondslag A.
Bij de vaststelling van ouderdomspensioen A worden de deelnemersjaren als bedoeld in artikel 8 leden 3 en 4, artikel 19 en artikel 24 mede in aanmerking genomen.

Gedurende een periode van vijf jaar vóór de Pensioenrichtdatum zijn verhogingen van pensioensalaris A slechts in aanmerking genomen bij de vaststelling van ouderdomspensioen A indien en voor zover dit volgens de (fiscale) Wet- en regelgeving was toegestaan.

3. Maandelijks wordt uit hoofde van Pensioenregeling B een aanspraak op ouderdomspensioen opgebouwd van 2% van de voor de betreffende kalendermaand vastgestelde pensioengrondslag B.

Voorafgaand aan de toepasselijkheid van artikel 19 respectievelijk artikel 24 lid 1 werd telkens wanneer er sprake was van een collectieve structurele verhoging van de lonen ingevolge de CAO, de reeds opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen met eenzelfde percentage verhoogd.

Ouderdomspensioen B is gelijk aan de som van de voor iedere maand aldus vastgestelde Pensioenaanspraken.

4. a. Het jaarlijks ouderdomspensioen is gelijk aan ouderdomspensioen A als bedoeld in het tweede lid vermeerderd met ouderdomspensioen B als bedoeld in het derde lid.
b. VERVALLEN
c. VERVALLEN
d. VERVALLEN

5. VERVALLEN.

Artikel 13 Overbruggingspensioenen

1. De overbruggingspensioenen gaan in op de Pensioendatum en worden uitbetaald tot de eerste dag van de maand waarin de Gepensioneerde 65 jaar wordt, doch uiterlijk tot en met de laatste dag van de maand waarin het eerdere overlijden plaatsvindt.

Als Pensioendatum wordt de Pensioenrichtdatum aangehouden tenzij ingevolge het bepaalde in artikel 20 anders is overeengekomen.

2. Het jaarlijks overbruggingspensioen I bedraagt voor ieder deelnemersjaar tot de Pensioenrichtdatum 2,5% van de laatst geldende franchise, ten hoogste echter 100% van die franchise, met inachtneming van de gewogen gemiddelde parttime-factor als bedoeld in artikel 9 lid 3.

Bij de vaststelling van het overbruggingspensioen I worden de deelnemersjaren als bedoeld in artikel 8 leden 3 en 4, artikel 19 en artikel 24 mede in aanmerking genomen.

3. Vervallen.
4. Het jaarlijks overbruggingspensioen II bedraagt de in de loonheffing begrepen AOW-premie op het verzekerde ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 12 en de overbruggingspensioenen als bedoeld in dit artikel. Bij de vaststelling van het verzekerde ouderdomspensioen en het overbruggingspensioen I is het bepaalde in artikel 9 in aanmerking genomen.
Het overbruggingspensioen II is vanaf de eerste dag van de maand waarin de Deelnemer 52 jaar wordt tot de Pensioenrichtdatum jaarlijks voor een tiende deel opgebouwd. Hierbij is de laatst maximaal verschuldigde AOW-premie in aanmerking genomen.

5. Vervallen.

6. Vervallen.

Artikel 14 Verevening en conversie van Pensioenen

1. Indien het huwelijk van de Deelnemer is geëindigd, dan wel eindigt door echtscheiding of in geval van scheiding van tafel en bed of indien het wettelijk geregistreerd partnerschap van de Deelnemer wordt dan wel is ontbonden, dan heeft de Gewezen Partner, mits is voldaan aan het bepaalde in het vierde lid, jegens het Fonds een recht op rechtstreekse uitbetaling van een deel van het te verevenen Pensioen, bestaande uit:

- het ingevolge artikel 12 aan de Deelnemer toekomende ouderdomspensioen;

- het (de) ingevolge artikel 13 aan de Deelnemer toekomende overbruggingspensioen(en).
2. Met inachtneming van het bepaalde in het vijfde en zesde lid is het deel dat toekomt aan de Gewezen Partner gelijk aan de helft van het in het eerste lid bedoelde te verevenen Pensioen dat zou gelden indien:
- a. de tot verevening verplichte Deelnemer uitsluitend zou hebben deelgenomen gedurende de deelnemersjaren gelegen tussen de datum van het huwelijk respectievelijk het wettelijk geregistreerde partnerschap en het tijdstip van echtscheiding of de scheiding van tafel en bed respectievelijk de ontbinding van het wettelijk geregistreerd partnerschap; en
 - b. hij op het tijdstip van scheiding respectievelijk ontbinding van het wettelijk geregistreerd partnerschap zijn deelnemerschap zou hebben beëindigd anders dan door pensionering of overlijden.
- 2a. a. Op het moment dat er sprake is van een collectieve structurele verhoging van de lonen ingevolge de CAO, wordt tot de Pensioenrichtdatum of de eerdere datum van beëindiging van het deelnemerschap van de Deelnemer een toeslag verleend over de overeenkomstig lid 1 vastgestelde aan de (Gewezen) Partner toegerekende Pensioenaanspraken door deze te verhogen met hetzelfde percentage.
- Zolang de Actieve Deelnemer aan de Pensioenregeling deelneemt wordt op deze opgebouwde Pensioenaanspraken voorwaardelijk toeslag verleend.
- Het Bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre Pensioenrechten en Pensioenaanspraken worden aangepast.
- b. Na de Pensioen(richt)datum dan wel de datum van beëindiging van het deelnemerschap vóór de Pensioen(richt)datum is het bepaalde in artikel 27 van overeenkomstige toepassing op de in lid 1 bedoelde Pensioenaanspraken.
3. Indien de datum van beëindiging van het deelnemerschap ligt vóór de datum van de echtscheiding of de scheiding van tafel en bed of de ontbinding van het wettelijk geregistreerd partnerschap, dan heeft de Gewezen Partner jegens het Fonds recht op rechtstreekse uitbetaling van een deel van het Pensioen van de Gewezen Deelnemer. Dit deel is gelijk aan de helft van het in het eerste lid bedoelde te verevenen Pensioen dat zou gelden indien de tot verevening verplichte Gewezen Deelnemer of Gepensioneerde uitsluitend zou hebben deelgenomen gedurende de deelnemersjaren gelegen tussen de datum van het huwelijk respectievelijk het wettelijk geregistreerd partnerschap en het tijdstip van beëindiging van het deelnemerschap.

Bij de vaststelling van het te verevenen Pensioen wordt het bepaalde in artikel 27 mede in aanmerking genomen.

4. Van een recht op rechtstreekse uitbetaling jegens het Fonds is slechts sprake indien het Fonds hiervan binnen een termijn van twee jaar na de datum van de echtscheiding, de scheiding van tafel en bed of de ontbinding van het wettelijk geregistreerd partnerschap door middel van het hiertoe vastgestelde formulier (Staatsblad 1994, 342) in kennis is gesteld door de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde of door de Gewezen Partner

Indien het formulier niet of te laat bij het Fonds is ontvangen, vervalt het recht op rechtstreekse uitbetaling jegens het Fonds.

5. Het recht op verevening geldt niet of de verevening vindt plaats volgens een andere dan de in het tweede lid bedoelde verdeling of over een andere periode, indien de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde en de Gewezen Partner een andere regeling zijn overeengekomen:
 - a. bij schriftelijke overeenkomst in verband met de scheiding respectievelijk de ontbinding van het wettelijk geregistreerd partnerschap; dan wel
 - b. bij huwelijkse voorwaarden respectievelijk bij voorwaarden bij wettelijk geregistreerd partnerschap.

Als bewijs van de afwijkende afspraken dient het in het vierde lid bedoelde formulier door de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde én door de Gewezen Partner te worden ondertekend en dient binnen de in het vierde lid genoemde termijn een gewaarmerkt afschrift van de afwijkende overeenkomst aan het Fonds te worden overgelegd. Indien het gewaarmerkte afschrift niet of te laat door het Fonds is ontvangen, is het Fonds niet gehouden aan de afwijkende overeenkomst.

6. Het recht op verevening vervalt indien het te verevenen deel minder bedraagt dan het in artikel 66, lid 1 van de PW bedoelde bedrag.
7. Zolang de uitkering aan de Gewezen Partner toekomt, wordt deze in mindering gebracht op het in het eerste lid bedoelde te verevenen Pensioen van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde.

De uitkering van het aan de Gewezen Partner toegerekende deel van het in het eerste lid bedoelde te verevenen Pensioen vervalt:

- op de laatste dag van de maand waarin de Gepensioneerde overlijdt; dan wel

- op de laatste dag van de maand waarin de Gewezen Partner overlijdt, indien het overlijden plaatsvindt vóór het overlijden van de Gepensioneerde. De uitkering die toekwam aan de Gewezen Partner komt vanaf dat moment weer toe aan de Gepensioneerde.
8. Indien er sprake is van echtscheiding of van ontbinding van het wettelijk geregistreerd partnerschap, kan het in de voorgaande leden van dit artikel bedoelde deel van het te verevenen Pensioen tezamen met het in artikel 16 bedoelde bijzonder partnerpensioen met inachtneming van het in de Wet verevening Pensioenrechten bij scheiding terzake bepaalde worden omgezet in een ouderdomspensioen als bedoeld in artikel 12 ingaande op de Pensioenrichtdatum, uitsluitend op het leven van de Gewezen Partner. De omzetting kan slechts plaatsvinden indien de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde en de Gewezen Partner beiden hiermee instemmen. De overeenkomst is slechts geldig indien aan de overeenkomst een verklaring van het Fonds is gehecht dat het Fonds instemt met bedoelde omzetting.
9. Indien de omzetting als bedoeld in het achtste lid van toepassing is, zijn de bepalingen met betrekking tot:
- vervroeging of uitstel van de Pensioenrichtdatum (artikel 20 lid 1 en 2);
 - variëren in de hoogte van de uitkering (artikel 20 lid 4);
 - waardeoverdracht en afkoop (artikel 23);
 - uitbetaling (artikel 25); en
 - toeslagverlening over de Pensioenaanspraken (artikel 27),
- van overeenkomstige toepassing op het eigen recht op Pensioen van de vereveningsgerechtigde Gewezen Partner.
10. Het Fonds kan kosten in rekening brengen voor de berekeningen die benodigd zijn voor de uitvoering van het in dit artikel bepaalde, op basis van door het Bestuur hiervoor vastgestelde tarieven. De kosten worden aan de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde en de Gewezen Partner ieder voor de helft in rekening gebracht.

Artikel 15 Partnerpensioen

1. Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde en wordt uitbetaald tot en met de laatste dag van de maand van overlijden van de Partner.
2. Het partnerpensioen bedraagt 50% van het volgens artikel 12 vastgestelde ouderdompensioen.

Bij het overlijden van een Deelnemer wordt dit ouderdompensioen vastgesteld in de veronderstelling dat de Deelnemer tot de Pensioenrichtdatum respectievelijk de overeengekomen Pensioendatum zou hebben deelgenomen met inachtneming van dezelfde pensioengegevens als die golden ten tijde van zijn overlijden.

3. Vervallen.
4. Vervallen.
5. Indien ingevolge artikel 16 bijzonder partnerpensioen is toegekend, wordt dit op het volgens het tweede lid vastgestelde partnerpensioen in mindering gebracht.
6. Vervallen.
7. Bij huwelijk respectievelijk wettelijk geregistreerd partnerschap respectievelijk samenleving van een Gepensioneerde op of na de Pensioendatum zal geen aanspraak op partnerpensioen worden toegekend.
8. Bij overlijden van de Gepensioneerde na de Pensioendatum ontvangt de Partner die jegens het Fonds aanspraak heeft op een partnerpensioen een uitkering ineens ter hoogte van het laatstgenoten ouderdompensioen over een periode van twee maanden.
Indien een bijzonder partnerpensioen als bedoeld in artikel 16 is toegekend, wordt de uitkering ineens naar rato uitgekeerd aan de Partner en de Gewezen Partner.

Artikel 16 Bijzonder partnerpensioen

1. Het bijzonder partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde en wordt uitbetaald tot en met de laatste dag van de maand van overlijden van de Gewezen Partner.
2. Het bijzonder partnerpensioen is gelijk aan de premievrije aanspraak op partnerpensioen die aan de Deelnemer zou zijn toegekend, indien het deelnemerschap zou zijn beëindigd op de datum van ontbinding van het huwelijk dan wel ontbinding van het (wettelijk

geregistreerd) partnerschap.

Indien ontbinding van het huwelijk respectievelijk het (wettelijk geregistreerd) partnerschap plaatsvindt nadat het deelnemerschap is geëindigd, is het bijzonder partnerpensioen gelijk aan het premievrije partnerpensioen dat op de datum van ontbinding van het huwelijk respectievelijk het (wettelijk geregistreerd) partnerschap is verzekerd.

- a. Op het moment dat er sprake is van een collectieve structurele verhoging van de lonen ingevolge de van toepassing zijnde CAO, wordt tot de Pensioenrichtdatum of de eerdere datum van beëindiging van het deelnemerschap van de Deelnemer een toeslag verleend over de in lid 2 bedoelde Pensioenaanspraken op bijzonder partnerpensioen door deze te verhogen met hetzelfde percentage.

Zolang de Actieve Deelnemer aan de Pensioenregeling deelneemt wordt op deze opgebouwde Pensioenaanspraken voorwaardelijk toeslag verleend. Het Bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre Pensioenrechten en Pensioenaanspraken worden aangepast.

- b. Na de Pensioen(richt)datum dan wel de datum van beëindiging van het deelnemerschap vóór de Pensioen(richt)datum is het bepaalde in artikel 27 van overeenkomstige toepassing op de in lid 2 bedoelde Pensioenaanspraken.
3. Het bepaalde in de voorgaande leden vindt geen toepassing, indien de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde en de Gewezen Partner:
 - a. bij huwelijkse voorwaarden respectievelijk bij voorwaarden bij geregistreerd partnerschap respectievelijk in de samenlevingsovereenkomst anders overeenkomen;
 - b. bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met betrekking tot de scheiding respectievelijk de ontbinding van het wettelijk geregistreerd partnerschap respectievelijk de beëindiging van de gezamenlijke huishouding anders overeenkomen.

De onder b. bedoelde overeenkomst is slechts geldig indien deze overeenkomst aan het Fonds is toegezonden, door het Fonds is beoordeeld en aan de overeenkomst een verklaring van het Fonds is gehecht, dat het bereid is een uit de afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.

4. De Gewezen Partner kan na het overlijden van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde het recht op bijzonder partnerpensioen verkopen of schenken aan een andere (Gewezen) Partner van de overledene, mits:
 - de vervreemding onherroepelijk is; en

- dit wordt overeengekomen bij notarieel verleden akte.

De overeenkomst tussen de (Gewezen) Partners is slechts geldig indien deze overeenkomst aan het Fonds is toegezonden, door het Fonds is beoordeeld en aan de overeenkomst een verklaring van het Fonds is gehecht dat het Fonds bereid is een eventueel uit die overeenkomst voortvloeiend pensioenrisico te dekken. Het Bestuur houdt zich het recht voor medische waarborgen te vragen.

Het overgedragen bijzonder partnerpensioen wordt herrekend conform de rekenregels die door het Bestuur met het oog op vervreemding van bijzonder partnerpensioen zijn vastgesteld. Deze rekenregels zijn opgenomen in het Tabellenboek.

5. Indien de Gewezen Partner overlijdt vóór de pensioendatum, respectievelijk het overlijden van de (Gewezen) Deelnemer, vervalt het bijzonder partnerpensioen ten gunste van het partnerpensioen.

Artikel 17 Wezenpensioen

1. Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op het overlijden van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde.

Het recht op wezenpensioen vervalt op de laatste dag van de maand waarin het Kind 18 jaar wordt.

Het wezenpensioen wordt verlengd tot uiterlijk de laatste dag van de maand waarin de leeftijd van 27 jaar wordt bereikt, indien het Kind ten genoegen van het Bestuur kan aantonen dat zijn voor werkzaamheden beschikbare tijd in beslag wordt genomen:

- door of in verband met het volgen van dagonderwijs of een dagopleiding voor een beroep;
- door het verzorgen van het ouderlijk huishouden.

Ingeval van overlijden van het Kind vervalt het wezenpensioen per de laatste dag van de maand van overlijden.

2. Het wezenpensioen bedraagt voor elk Kind 14% van het volgens artikel 12 vastgestelde ouderdompensioen.

Bij het overlijden van een Deelnemer wordt dit ouderdompensioen vastgesteld in de veronderstelling dat de Deelnemer tot de Pensioenrichtdatum respectievelijk de overeengekomen Pensioendatum zou hebben deelgenomen met inachtneming van dezelfde pensioengegevens als die golden ten tijde van zijn overlijden.

Deerschikking van Pensioenaanspraken ingevolge artikel 20 leden 3 en 4 heeft geen invloed op de hoogte van het wezenpensioen.

3. Indien meer dan vijf Kinderen recht hebben op wezenpensioen, dan genieten deze gezamenlijk een bedrag gelijk aan vijf maal het wezenpensioen als bedoeld in lid 2.
4. Het wezenpensioen wordt verdubbeld met ingang van de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin het Pensioengerechtigde Kind ouderloos wordt.
5. Indien meer dan vijf Kinderen recht hebben op verdubbeld wezenpensioen, dan genieten deze gezamenlijk een bedrag gelijk aan tien maal het wezenpensioen als bedoeld in lid 2.
6. Aan Kinderen uit een huwelijk respectievelijk (wettelijk geregistreerd) partnerschap dat op of na de Pensioendatum wordt gesloten respectievelijk aangegaan, zal geen aanspraak op wezenpensioen worden toegekend. Eventuele bestaande aanspraken op wezenpensioen komen niet te vervallen.

Hoofdstuk IV Arbeidsongeschiktheid

Artikel 18 Arbeidsongeschiktheidspensioen

1. Het arbeidsongeschiktheidspensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin het dienstverband (gedeeltelijk) wegens Arbeidsongeschiktheid is beëindigd. Het arbeidsongeschiktheidspensioen eindigt:
 - op de laatste dag van de maand waarin de Deelnemer overlijdt; of
 - op de laatste dag van de maand waarin de mate van Arbeidsongeschiktheid daalt beneden 15%,
maar in ieder geval op de Pensioenrichtdatum dan wel de eerder gelegen Pensioendatum.
2. De rekengrondslag voor het arbeidsongeschiktheidspensioen is vastgesteld als de som van:
 - 12 maal het bruto persoonlijk (deeltijd)maandsalaris op basis van de bij de Werkgever geldende Basis Arbeidsduur vermeerderd met 12 maal de door de Werkgever vastgestelde vaste toeslagen, inclusief vakantietoeslag en dertiende maand voorzover daarop aanspraak bestond, tot de grens zoals genoemd in artikel 5 lid 1;
 - de uitbetaalde provisie-inkomsten over de laatste twaalf kalendermaanden voorafgaande aan de aanvang van de (gedeeltelijke) Arbeidsongeschiktheid, inclusief eventuele vakantietoeslag;
 - de uitbetaalde geldelijke toeslag respectievelijk gewenningsuitkering voor ploegendienst en verschoven werktijd over de laatste twaalf kalendermaanden voorafgaande aan de aanvang van de (gedeeltelijke) Arbeidsongeschiktheid, inclusief eventuele vakantietoeslag;
 - de uitbetaalde arbeidsduurtoeslag over de laatste twaalf kalendermaanden voorafgaande aan de aanvang van de (gedeeltelijke) Arbeidsongeschiktheid;
 - de uitbetaalde consignatietoeslagen over de laatste twaalf kalendermaanden voorafgaande aan de aanvang van de (gedeeltelijke) Arbeidsongeschiktheid; en
 - het gemiddelde van de laatste drie uitbetaalde winstdelingsuitkeringen voorafgaande aan de aanvang van de (gedeeltelijke) Arbeidsongeschiktheid.

Onder aanvang van de (gedeeltelijke) Arbeidsongeschiktheid wordt verstaan de eerste ziektedag, tenzij in de bij aanvang toepasselijke CAO anders is bepaald.

3. Bij een mate van Arbeidsongeschiktheid van 80% of meer ('volledige Arbeidsongeschiktheid') bedraagt het arbeidsongeschiktheidspensioen de som van:
 - 5% van de rekengrondslag, doch ten hoogste 5% van 261 maal het op de ingangsdatum van de WAO geldende maximale dagloon voor de WAO;
 - 75% van het positieve verschil tussen de rekengrondslag en 261 maal het op de ingangsdatum van de WAO geldende maximale dagloon voor de WAO.
4. Indien de Werknemer op het tijdstip van aanvang van de Arbeidsongeschiktheid de leeftijd van 56,5 jaar had bereikt, bedraagt het arbeidsongeschiktheidspensioen bij een mate van Arbeidsongeschiktheid van 80% of meer de som van:
 - 10% van de rekengrondslag, doch ten hoogste 10% van 261 maal het op de ingangsdatum van de WAO geldende maximale dagloon voor de WAO;
 - 80% van het positieve verschil tussen de rekengrondslag en 261 maal het op de ingangsdatum van de WAO geldende maximale dagloon voor de WAO.
5. Bij een mate van Arbeidsongeschiktheid van minder dan 80% is het in de leden 3 en 4 bedoelde arbeidsongeschiktheidspensioen vastgesteld volgens onderstaande tabel.

Mate van Arbeidsongeschiktheid	Percentage van het arbeidsongeschiktheidspensioen bij volledige Arbeidsongeschiktheid
Minder dan 15%	0%
15 tot 25%	20%
25 tot 35%	30%
35 tot 45%	40%
45 tot 55%	50%
55 tot 65%	60%
65 tot 80%	75%

6. Op het moment dat er sprake is van een collectieve structurele verhoging van de lonen ingevolge de van toepassing zijnde CAO, wordt tot de Pensioenrichtdatum of de eerdere datum van beëindiging van het deelnemerschap een toeslag verleend over het overeenkomstig de vorige leden vastgestelde arbeidsongeschiktheidspensioen van de Deelnemer door deze te verhogen met hetzelfde percentage.

Zolang de Actieve Deelnemer aan de Pensioenregeling deelneemt, wordt op deze opgebouwde Pensioenaanspraken voorwaardelijk toeslag verleend.

Het Bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre Pensioenrechten en Pensioenaanspraken worden aangepast.

7. Bij elke wijziging in de mate van Arbeidsongeschiktheid wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen aangepast overeenkomstig het bepaalde in het vijfde lid. Indien er sprake is van een hogere mate van Arbeidsongeschiktheid wordt met inachtneming van de criteria uit hoofde van de WAO maximaal rekening gehouden met de mate van Arbeidsongeschiktheid, die gold op het moment van ingang van het arbeidsongeschiktheidspensioen.

Artikel 19 Voortzetting pensioenopbouw bij (gedeeltelijke) Arbeidsongeschiktheid

1. Wanneer voor de Deelnemer een mate van Arbeidsongeschiktheid is vastgesteld van 80% of meer en het dienstverband is geëindigd wegens Arbeidsongeschiktheid, zijn op de datum van de beëindiging de Pensioenaanspraken bepaald waarbij de jaren tot de Pensioenrichtdatum meetellen voor de vaststelling van de Pensioenaanspraken. Voor de jaren tussen de datum van beëindiging van het dienstverband en de Pensioenrichtdatum zijn de Pensioenaanspraken vastgesteld op basis van de laatst voor hem vastgestelde pensioengrondslag A en de gemiddeld vastgestelde pensioengrondslag B over de laatste twaalf kalendermaanden vóór aanvang van de Arbeidsongeschiktheid. Onder aanvang van de Arbeidsongeschiktheid wordt verstaan de eerste ziekte dag, tenzij uit de bij aanvang toepasselijke CAO anders blijkt.

De Pensioenaanspraken zijn vastgesteld in de veronderstelling dat de Deelnemer tot de Pensioenrichtdatum respectievelijk de overeengekomen Pensioendatum deelneemt met de laatst voor hem geldende arbeidsduur en dat de geldende mate van Arbeidsongeschiktheid tot de Pensioenrichtdatum ongewijzigd blijft.

2. Wanneer voor betrokkene een mate van Arbeidsongeschiktheid is vastgesteld van 15% of meer en minder dan 80% en het dienstverband is geëindigd (gedeeltelijk) wegens Arbeidsongeschiktheid, dan wordt de pensioenopbouw voortgezet volgens onderstaande tabel:

Mate van Arbeidsongeschiktheid	Percentage voortgezette pensioenopbouw
Minder dan 15%	0%
15 tot 25%	20%
25 tot 35%	30%
35 tot 45%	40%
45 tot 55%	50%
55 tot 65%	60%
65 tot 80%	75%

3. Bij wijziging van de mate van Arbeidsongeschiktheid wordt ten behoeve van de voortgezette pensioenopbouw een gewogen gemiddelde arbeidsongeschiktheidspercentage vastgesteld. Het gewogen gemiddelde wordt vastgesteld door rekening te houden met de mate van Arbeidsongeschiktheid die voor de Deelnemer heeft gegolden en met de periode, gedurende welke zij heeft gegolden. Hierbij wordt aangenomen dat de geldende mate van Arbeidsongeschiktheid in de toekomst ongewijzigd zal blijven. Indien er sprake is van een hogere mate van Arbeidsongeschiktheid wordt met inachtneming van de criteria uit hoofde van de WAO maximaal rekening gehouden met de mate van Arbeidsongeschiktheid die gold op het moment van aanvang van de voortgezette pensioenopbouw.
4. Op het moment dat er sprake is van een collectieve structurele verhoging van de lonen ingevolge de van toepassing zijnde CAO, wordt tot de Pensioenrichtdatum of de eerdere datum van beëindiging van het deelnemerschap een toeslag verleend over de overeenkomstig de vorige leden opgebouwde Pensioenaanspraken van de Deelnemer door deze te verhogen met hetzelfde percentage.

Zolang de Actieve Deelnemer aan de Pensioenregeling deelneemt wordt op deze opgebouwde Pensioenaanspraken voorwaardelijk toeslag verleend.

Het Bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre Pensioenrechten en Pensioenaanspraken worden aangepast.

Hoofdstuk V Flexibele pensionering

Artikel 20 Flexibele pensionering

Indien en voor zover dit volgens de (fiscale) Wet- en regelgeving is toegestaan, kunnen de (Gewezen) Deelnemers gebruik maken van de in dit artikel omschreven mogelijkheden van flexibele pensionering.

1. Op verzoek van de Deelnemer, met uitzondering van de Deelnemer als bedoeld in artikel 19, kan deze eerder dan de Pensioenrichtdatum met Pensioen gaan, echter niet eerder dan op de eerste dag van de maand, waarin de Deelnemer 60 jaar wordt. Indien de gekozen Pensioendatum eerder ligt dan vijf jaar voor de AOW-ingangsdatum, dienen de economische activiteiten uiterlijk op de Pensioendatum te worden beëindigd.
2. Op verzoek van de Gewezen Deelnemer kan deze eerder dan wel later dan de Pensioenrichtdatum met Pensioen gaan. De Gewezen Deelnemer heeft hierbij de volgende keuzemogelijkheden:
 - a. eerder met Pensioen gaan, echter niet eerder dan op de eerste dag van de maand, waarin de Gewezen Deelnemer 60 jaar wordt;
 - b. later met Pensioen gaan, echter niet later dan de eerste dag van de maand, waarin de Gewezen Deelnemer 67 jaar wordt.
3. De (Gewezen) Deelnemer heeft op de Pensioendatum eenmalig de keuze zijn Pensioenaanspraken te herschikken volgens door het Bestuur bepaalde modellen binnen de wettelijke en fiscale eisen. Hierbij heeft de (Gewezen) Deelnemer de volgende opties:
 - a. geheel of gedeeltelijk afstand doen van de opgebouwde aanspraak op partnerpensioen ter verhoging van de aanspraak op ouderdomspensioen;
 - b. geheel of gedeeltelijk afstand doen van de opgebouwde aanspraak op partnerpensioen ter verhoging van de herrekende aanspraak op ouderdomspensioen als gevolg van vervroeging van de Pensioenrichtdatum; geheel of gedeeltelijk afstand doen van de opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen ter verhoging van de aanspraak op partnerpensioen.

Ten aanzien van de herschikking van partner en ouderdomspensioen als bedoeld in lid 5 gelden de volgende voorwaarden:

- voor elkeerschikking is instemming vereist van de Partner die jegens het Fonds een recht op partnerpensioen kan doen gelden;
- bij het herschikken van ouderdomspensioen ten behoeve van een hoger partnerpensioen geldt dat door de herschikking het partnerpensioen niet meer mag gaan bedragen dan 70% van het ouderdomspensioen, eventueel verhoogd wegens later met Pensioen gaan dan de Pensioenrichtdatum;
- voor de (Gewezen) Deelnemers komt slechts over de deelnemersjaren gelegen na 1 januari 2002 opgebouwd partnerpensioen respectievelijk ouderdomspensioen voor herschikking in aanmerking.

Een eventuele stijging van de per 31 december 2001 opgebouwde Pensioenaanspraken als gevolg van toeslagverlening komt niet voor herschikking in aanmerking.

Deze beperking van de mogelijkheden tot herschikking van ouderdoms- en partnerpensioen speelt geen rol, indien en voor zover herschikking toegepast wordt om het partnerpensioen weer in dezelfde verhouding tot het ouderdomspensioen te brengen als het geval was vóór herrekening van het ouderdomspensioen wegens het eerder respectievelijk later met Pensioen gaan dan de Pensioenrichtdatum:

- bij eerder of later met Pensioen gaan dan de Pensioenrichtdatum als bedoeld in het eerste en tweede lid wordt de extra aanspraak op ouderdomspensioen ingevolge het bepaalde in onderdeel b eveneens herrekend conform de door het Bestuur ten behoeve van vervroeging dan wel uitstel van de Pensioenrichtdatum vastgestelde rekenregels welke zijn opgenomen in het Tabellenboek;
- de door het Bestuur vastgestelde rekenregels ten behoeve van variëren in de hoogte van het ouderdomspensioen welke zijn opgenomen in het Tabellenboek zijn van overeenkomstige toepassing op de extra aanspraak op ouderdomspensioen als bedoeld in onderdeel a en onderdeel b.

Indien er een aanspraak op bijzonder partnerpensioen bestaat, heeft de keuze met betrekking tot het geheel of gedeeltelijk afstand doen van het partnerpensioen geen betrekking op het bijzonder partnerpensioen

Indien sprake is van een conform artikel 14 vastgesteld recht op uitbetaling van te verevenen ouderdomspensioen ten behoeve van een gewezen echtgenoot of gewezen geregistreerde Partner, heeft de keuze met betrekking tot het gedeeltelijk omzetten van het ouderdomspensioen in partnerpensioen geen betrekking op het aan de gewezen echtgenoot of gewezen geregistreerde Partner toekomende deel van het te verevenen Pensioen.

4. De (Gewezen) Deelnemer heeft op de Pensioendatum eenmalig de keuze voor een periode van 3 of 5 jaar te variëren in de hoogte van de uitkering van het ouderdomspensioen binnen de bandbreedte 100 : 75 respectievelijk 75 : 100. Na gebruikmaking van deze keuze komt de (Gewezen) Deelnemer niet meer in aanmerking voor herschikking van het ouderdomspensioen en het partnerpensioen als bedoeld in lid 3.

5. De vaststelling van het Pensioen:

- bij eerder of later dan de Pensioenrichtdatum met Pensioen gaan als bedoeld in het eerste en tweede lid;
- bij herschikking van de Pensioenaanspraken als bedoeld in lid 3;
- bij variëren in de hoogte van de uitkering van het ouderdomspensioen als bedoeld in lid 4,

vindt plaats conform door het Bestuur vastgestelde rekenregels welke zijn vastgelegd in het Tabellenboek. Uitgangspunt voor de rekenregels is de collectieve actuariële gelijkwaardigheid. Het Bestuur houdt zich het recht voor de rekenregels periodiek te herzien.

6. Indien sprake is van een conform artikel 14 vastgesteld recht op uitbetaling van een te verevenen Pensioen ten behoeve van een gewezen Partner of gewezen geregistreerde Partner, is

- het eerder of later ingaan van het ouderdomspensioen van de (Gewezen) Deelnemer als bedoeld in het eerste en tweede lid, en
- het variëren in de hoogte van de uitkering van het ouderdomspensioen van de (Gewezen) Deelnemer als bedoeld in lid 4;

van overeenkomstige toepassing op het recht op uitbetaling van een te verevenen Pensioen ten behoeve van een gewezen Partner of gewezen geregistreerde Partner.

7. Het totale ouderdomspensioen kan door uitstel van de Pensioendatum nooit meer bedragen dan 100% van de laatst vastgestelde som van pensioensalaris A en op jaarbasis herleid pensioensalaris B. Bij de vaststelling van:

- het maximum van 100% wordt de AOW-uitkering voor gehuwde personen zonder toeslag als bedoeld in artikel 9 eerste lid onderdeel b en zesde lid van de AOW, vermeerderd met de vakantietoeslag, mede in aanmerking genomen; en

- kunnen elders uit hoofde van het dienstverband met de Werkgever opgebouwde Pensioenaanspraken mede in aanmerking worden genomen.

In voorkomende gevallen wordt rekening gehouden met opgebouwde Pensioenaanspraken uit hoofde van het Pensioenreglement voor de Excedentregeling op basis van beschikbare premie en het salaris boven de in artikel 5 lid 1 bedoelde grens.

Hoofdstuk VI Beëindiging van het deelnemerschap

Artikel 21 Beëindiging van het deelnemerschap vóór de Pensioenrichtdatum

1. Indien het deelnemerschap eindigt anders dan door pensionering of overlijden, zal aan de Gewezen Deelnemer een premievrij ouderdomspensioen, premievrij(e) overbruggingspensioen(en), premievrij partnerpensioen en een premievrij wezenpensioen ten behoeve van zijn Kind(eren) worden toegekend.
2. Vervallen.
3. De in lid 1 bedoelde premievrije aanspraken op ouderdomspensioen bedragen de som van:
 - a. de te bereiken aanspraak op ouderdomspensioen op basis van pensioengrondslag A vermenigvuldigd met de deelnemersjaren van de datum van toetreding tot de datum van beëindiging en gedeeld door de deelnemersjaren van de datum van toetreding tot de Pensioenrichtdatum; en
 - b. de tot de datum van beëindiging opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen in Pensioenregeling B.

Bij de vaststelling van de premievrije aanspraken worden de deelnemersjaren als bedoeld in artikel 8 leden 3 en 4 mede in aanmerking genomen.

4. De in lid 1 bedoelde premievrije aanspraken op overbruggingspensioen I bedragen 2,5% van de op de datum van beëindiging geldende franchise voor elk deelnemersjaar tot de datum van beëindiging.
Bij de vaststelling van de premievrije aanspraken worden de deelnemersjaren als bedoeld in artikel 8 leden 3 en 4 mede in aanmerking genomen.
5. De in lid 1 bedoelde premievrije aanspraak op overbruggingspensioen II wordt vastgesteld door de te bereiken aanspraak op overbruggingspensioen II te vermenigvuldigen met de deelnemersjaren tussen de eerste van de maand waarin de Deelnemer 52 werd dan wel de latere datum van toetreding en de datum van beëindiging van het deelnemerschap en te delen door de deelnemersjaren tussen de eerste van de maand waarin de Deelnemer 52 werd dan wel de latere datum van toetreding en de Pensioenrichtdatum.

Bij de vaststelling van de premievrije aanspraken worden de deelnemersjaren als bedoeld in artikel 8 leden 3 en 4 mede in aanmerking genomen voor zover gelegen na de eerste dag van de maand waarin de Deelnemer 52 werd.

Indien de datum van beëindiging ligt vóór de eerste dag van de maand waarin de

Deelnemer 52 jaar wordt, worden geen premievrije aanspraken op overbruggingspensioen II toegekend.

6. De in lid 1 bedoelde premievrije aanspraken op partnerpensioen bedragen 50% van de in lid 3 vastgestelde premievrije aanspraken op ouderdompensioen
Bij de vaststelling van de premievrije aanspraken op partnerpensioen wordt het bepaalde in artikel 15 leden 5 en 8 en artikel 16 leden 2, 2a en 3 mede in aanmerking genomen.
7. De in lid 1 bedoelde premievrije aanspraken op wezenpensioen bedragen voor elk Kind 14% van de in lid 3 vastgestelde premievrije aanspraken op ouderdompensioen.
Bij de vaststelling van de premievrije aanspraken op wezenpensioen wordt het bepaalde in artikel 17 leden 3, 4 en 5 buiten beschouwing gelaten.
8. Indien sprake is van deeltijd zal de (gewogen) deeltijdfactor, zoals bedoeld in artikel 9 eerst gecorrigeerd worden voor de werkelijke deelnemersjaren. Hierbij worden de deelnemersjaren als bedoeld in artikel 8 leden 3 en 4 mede in aanmerking genomen.

Artikel 22 Beëindiging van het deelnemerschap na de Pensioenrichtdatum

Vervallen.

Artikel 23 Waardeoverdracht en afkoop

Afkoop van Pensioen(aanspraken) is niet toegestaan behalve in de in dit artikel vermelde gevallen.

1. a. De in artikel 21 bedoelde premievrije aanspraken zullen op verzoek van de Gewezen Deelnemer worden overgedragen aan de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever van de Gewezen Deelnemer mits is voldaan aan de vereisten in artikel 71 van de PW. De overdrachtswaarde wordt vastgesteld op basis van de door het Bestuur met inachtneming van de van toepassing zijnde Wet- en regelgeving vastgestelde rekenregels, die zijn opgenomen in het Tabellenboek.
- b. Indien artikel 71 van de PW niet van toepassing is, kan het Bestuur op verzoek van de Gewezen Deelnemer besluiten de in artikel 21 bedoelde premievrije aanspraken over te dragen aan de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever van de Gewezen Deelnemer mits is voldaan aan de vereisten in artikel 75 lid 1 van de PW en de door het Bestuur gestelde voorwaarden.
De overdrachtswaarde wordt vastgesteld op basis van de door het Bestuur vastgestelde rekenregels, die zijn opgenomen in het Tabellenboek.
- c. Het Bestuur kan op verzoek van een Gewezen Deelnemer, behorende tot een groep van Gewezen Deelnemers, besluiten de in artikel 21 bedoelde premievrije aanspraken

- over te dragen aan de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever van de Gewezen Deelnemers mits is voldaan aan de vereisten in artikel 75 lid 2 van de PW en de door het Bestuur gestelde voorwaarden.
- De overdrachtswaarde wordt vastgesteld met inachtneming van de door het Bestuur ten behoeve van die groep van Deelnemers vastgestelde rekenregels, die zijn opgenomen in het Tabellenboek.
2. a. De in artikel 21 bedoelde premievrije aanspraken zullen op verzoek van de Gewezen Deelnemer worden overgedragen aan de pensioenuitvoerder van de in een andere lidstaat gevestigde nieuwe werkgever van de Gewezen Deelnemer mits is voldaan aan de vereisten in artikel 85 van de PW.
De overdrachtswaarde wordt vastgesteld op basis van de door het Bestuur met inachtneming van de van toepassing zijnde Wet- en regelgeving vastgestelde rekenregels, die zijn opgenomen in het Tabellenboek.
 - b. De in de artikelen 21 bedoelde premievrije aanspraken zullen op verzoek van de Gewezen Deelnemer worden overgedragen aan een van de Europese Gemeenschappen of een aangewezen instelling indien is voldaan aan de vereisten in artikel 86 van de PW.
De overdrachtswaarde wordt vastgesteld op basis van de door het Bestuur met inachtneming van de van toepassing zijnde Wet- en regelgeving vastgestelde rekenregels, die zijn opgenomen in het Tabellenboek.
 - c. Indien artikel 86 van de PW niet van toepassing is kan het Bestuur op verzoek van de Gewezen Deelnemer besluiten de in artikel 21 bedoelde premievrije aanspraken over te dragen aan een buitenlandse instelling mits is voldaan aan de vereisten in artikel 87 van de PW.
De overdrachtswaarde wordt vastgesteld op basis van de door het Bestuur vastgestelde rekenregels, die zijn opgenomen in het Tabellenboek.
 - d. Indien artikel 85 van de PW niet van toepassing is kan het Bestuur op verzoek van de Gewezen Deelnemer besluiten de in artikel 21 bedoelde premievrije aanspraken over te dragen aan de pensioenuitvoerder van de in een andere lidstaat gevestigde Werkgever mits is voldaan aan de vereisten in artikel 88 van de PW en de door het Bestuur gestelde voorwaarden.
De overdrachtswaarde wordt vastgesteld op basis van de door het Bestuur vastgestelde rekenregels, die zijn opgenomen in het Tabellenboek.
3. Indien het Pensioen op de ingangsdatum het in artikel 66 lid 1 van de PW bedoelde bedrag niet te boven gaat kan het Fonds:

- de in artikel 21 bedoelde premievrije aanspraak op ouderdomspensioen en de bijbehorende aanspraken op partner- en wezenpensioen bij beëindiging van het deelnemerschap afkopen mits wordt voldaan aan de vereisten in artikel 66 van de PW;
 - het in artikel 15 bedoelde partnerpensioen en het in artikel 17 bedoelde wezenpensioen bij ingang van het partner- en wezenpensioen afkopen mits wordt voldaan aan de vereisten in artikel 67 van de PW;
 - het in artikel 16 bedoelde bijzonder partnerpensioen op de scheidingsdatum afkopen mits wordt voldaan aan de vereisten in artikel 68 van de PW.
4. De afkoopwaarde van de in het derde lid bedoelde Pensioenaanspraken wordt vastgesteld op basis van de door het Bestuur met inachtneming van de van toepassing zijnde Wet- en regelgeving vastgestelde rekenregels, die zijn opgenomen in het Tabellenboek.

Artikel 24 Voortzetting pensioenopbouw in het kader van een uittredingsregeling

1. Indien het dienstverband van een Deelnemer met de Werkgever is verbroken en niet aansluitend een werkkring bij een andere werkgever is gevonden, zal de pensioenopbouw volgens dit reglement worden voortgezet gedurende ten hoogste de periode dat de Werkgever een uitkering verleent in het kader van een door de Werkgever aangewezen uittredingsregeling. De premie voor deze voortzetting komt ten laste van de Werkgever. Ten behoeve van de pensioenopbouw in de jaren tussen de datum van beëindiging van het dienstverband en de Pensioenrichtdatum dan wel de eerdere datum van beëindiging van de uitkering door de Werkgever worden op de datum van beëindiging van het dienstverband de Pensioenaanspraken vastgesteld op basis van de laatst voor de Deelnemer vastgestelde pensioengrondslag A en de gemiddeld vastgestelde pensioengrondslag B over de laatste twaalf maanden voor de beëindiging van het dienstverband.
- Op het moment dat er sprake is van een collectieve structurele verhoging van de lonen ingevolge de van toepassing zijnde CAO worden tot de Pensioendatum of de eerdere datum van beëindiging van het deelnemerschap de aldus vastgestelde Pensioenaanspraken van de Deelnemers met hetzelfde percentage verhoogd. Zolang de Actieve Deelnemer aan de Pensioenregeling deelneemt, wordt op deze opgebouwde Pensioenaanspraken voorwaardelijk toeslag verleend.

Het Bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre Pensioenrechten en Pensioenaanspraken worden aangepast.

2. Indien en zolang voor een Gewezen Deelnemer aanspraak bestaat op een bijdrage uit hoofde van de Bijdrageregeling FVP zal deze bijdrage met inachtneming van het bepaalde in artikel 10a lid 1 onderdeel c van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 als volgt worden aangewend voor voortzetting van de pensioenopbouw:

- a. gedurende de periode dat de Werkgever een uitkering verleent na onvrijwillig ontslag zal de bijdrage worden aangewend voor vermindering van de door de Werkgever verschuldigde premie voor voortzetting als bedoeld in lid 1;
- b. na afloop van de periode dat de Werkgever een uitkering verleent zal de bijdrage worden aangewend voor voortzetting van de pensioenopbouw volgens dit reglement, met dien verstande dat de hoogte van de bijdrage bepalend is voor de mate van voortzetting.

Artikel 24a Keuzerecht uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen

1. De (Gewezen) Deelnemer heeft bij de beëindiging van het deelnemerschap respectievelijk bij pensionering volgens door het Bestuur bepaalde modellen binnen de wettelijke en fiscale eisen de keuze zijn aanspraken op ouderdomspensioen gedeeltelijk uit te ruilen voor een hoger partnerpensioen. Hierbij heeft de (Gewezen) Deelnemer de volgende opties:
 - a. bij de beëindiging van het deelnemerschap gedeeltelijk afstand doen van de opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen ter verhoging van de aanspraak op partnerpensioen. Indien de Gewezen Deelnemer van deze keuze gebruik wenst te maken, dient hij dit binnen zes maanden na beëindiging van het deelnemerschap aan het Fonds kenbaar te maken;
 - b. op de Pensioendatum gedeeltelijk afstand doen van de opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen ter verhoging van de aanspraak op partnerpensioen.
2. Ten aanzien van deerschikking van (de aanspraken op) ouderdomspensioen gelden de volgende voorwaarden:
 - Bij het herschikken van ouderdomspensioen ten behoeve van een hoger partnerpensioen als bedoeld in dit artikel geldt dat de hoogte van het partnerpensioen na herschikking maximaal 70% bedraagt van het ouderdomspensioen dat na herschikking resteert;
 - Voor de (Gewezen) Deelnemers komt slechts het over de deelnemersjaren gelegen na 1 januari 2008 opgebouwde ouderdomspensioen voor herschikking in aanmerking. Een eventuele stijging van de voor de (Gewezen) Deelnemers voor 1 januari 2008 opgebouwde Pensioenaanspraken als gevolg van voorwaardelijke toeslagverlening komt niet voor herschikking in aanmerking;
 - De door het Bestuur vastgestelde rekenregels ten behoeve van uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen zijn opgenomen in het Tabellenboek;

- Indien sprake is van een conform artikel 14 vastgesteld recht op uitbetaling van te verevenen ouderdomspensioen ten behoeve van een gewezen echtgenoot of gewezen geregistreerde Partner, heeft de keuze met betrekking tot het gedeeltelijk omzetten van het ouderdomspensioen in partnerpensioen geen betrekking op het aan de gewezen echtgenoot of gewezen geregistreerde Partner toekomende deel van het te verevenen Pensioen.
3. Voor beschikking als bedoeld in dit artikel zijn de door het Bestuur vastgestelde rekenregels zoals opgenomen in het Tabellenboek van toepassing.

Hoofdstuk VII Ingegane Pensioenen

Artikel 25 Uitbetaling van Pensioenen

1. De Pensioenen worden uitbetaald in twaalf gelijke maandelijks termijnen, telkens aan het einde van de maand.
De Pensioenen zullen worden uitbetaald aan de in artikel 4 omschreven Pensioengerechtigden, met dien verstande dat het wezenpensioen van het Kind dat minderjarig is, zal worden uitbetaald aan de wettelijke vertegenwoordiger(s) van het Kind. Na het overlijden van de Pensioengerechtigde zal een eventuele nabetaling geschieden aan de rechthebbende(n).
2. Uitbetaling van de Pensioenen geschiedt onder de volgende voorwaarden:
 - de Pensioengerechtigde dient een behoorlijk bewijs van zijn in leven zijn te overleggen;
 - indien door overlijden van een (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde een (bijzonder) partner- en/of wezenpensioen moet worden uitgekeerd, moet een uittreksel uit het Basisregistratie Personen worden overgelegd, waarop de datum van overlijden van de (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde staat vermeld;
 - indien het hierboven bedoelde partnerpensioen toekomt aan de Partner van een ongehuwde en niet wettelijk als partner geregistreerde (Gewezen) Deelnemer of Gepensioneerde, dienen stukken te worden overgelegd, waarin ten genoegen van het Fonds wordt aangetoond dat de gezamenlijke huishouding onmiddellijk voorafgaande aan het overlijden nog bestond;
 - tevens moeten eventuele andere stukken, welke door het Fonds worden verlangd, worden ingestuurd;
 - De kosten voor het verstrekken van de hiervoor bedoelde bewijzen en verklaringen zijn voor rekening van belanghebbende(n).
3. Het Pensioen wordt uitgekeerd door overmaking op een door de Pensioengerechtigde in een lidstaat van de Europese Unie of voor zover is toegestaan buiten de Europese Unie aangehouden bank- of girorekening.
4. Bij uitbetalingen buiten Nederland kan het Fonds kosten in rekening brengen bij de belanghebbende(n).
5. Alle uitkeringen geschieden in Euro's.

6. De Pensioengerechtigde behoudt tijdens zijn leven recht op niet opgevorderde uitkeringen. Op opgevorderde alsnog uitbetaalde uitkeringen kan interest worden vergoed.
7. De uitkeringen worden verminderd met die belastingen en premieheffingen, welke het Fonds verplicht is in te houden en af te dragen ingevolge de op het tijdstip van uitkering van kracht zijnde wetten of besluiten.

Artikel 26 Premiecompensatie

1. Voor zover de middelen van het Fonds dit toelaten zal de in de loonheffing begrepen AOW-premie op de tot uitkering komende pensioenbedragen van de Nabestaanden jonger dan 65 jaar worden vergoed. De premiecompensatie wordt vastgesteld op de ingangsdatum van het Pensioen van de Nabestaande op basis van de op die datum geldende maximaal verschuldigde AOW-premie (met loonheffingskorting) en vervolgens aangepast conform het bepaalde in artikel 27.
2. De premiecompensatie als bedoeld in het eerste lid geldt voor de Nabestaanden van Deelnemers, met uitzondering van Deelnemers als bedoeld in artikel 24, lid 1, en van Gepensioneerden die aansluitend aan het dienstverband met de Werkgever dan wel na beëindiging van de voortgezette pensioenopbouw als bedoeld in artikel 19, met Pensioen zijn gegaan.
De premiecompensatie geldt niet voor de Nabestaanden van Gewezen Deelnemers en van Gepensioneerden die vóór de Pensioenrichtdatum respectievelijk vóór de eerdere Pensioendatum het dienstverband met de Werkgever hebben beëindigd, anders dan wegens Arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 19.

Artikel 27 Verlening van toeslagen op Pensioenrechten en premievrije Pensioenaanspraken

Toelichting artikel 27

Het Fonds probeert ieder jaar per 1 januari een toeslag te verlenen op Pensioenrechten en de premievrije Pensioenaanspraken. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toekenning en de hoogte van de voorwaardelijke toeslag is mede afhankelijk van het beleggingsrendement van het Fonds. Er zal geen toeslag worden verleend indien de situatie van het Fonds dusdanig is dat in de ogen van het Bestuur toeslagverlening niet verantwoord wordt geacht. De voorwaardelijke toeslagen op de Pensioenrechten en premievrije Pensioenaanspraken worden gebaseerd op de prijsstijging, die wordt vastgesteld op basis van het prijsindexcijfer. Daartoe wordt de Consumentenprijsindex alle huishoudens afgeleid, van oktober vergeleken met het cijfer van oktober in het jaar daarvoor, gebruikt. Als de stijging van het prijsindexcijfer hoger is dan 3% wordt de jaarlijkse toeslag gemaximeerd op 3%.

Het Bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de Pensioenrechten en premievrije Pensioenaanspraken worden aangepast. Aan het bestuursbesluit kunnen geen rechten worden ontleend ten aanzien van toekomstige toeslagen.

1. Op de in lid 4 bedoelde Pensioenrechten en Pensioenaanspraken ingevolge dit reglement kan een toeslag worden verleend. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt mede uit beleggingsrendement gefinancierd.

Het Bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre Pensioenrechten en Pensioenaanspraken worden aangepast. Daartoe hanteert het Bestuur een Toeslagstaffel als leidraad voor het bepalen van de mate van toeslagverlening. De mate van toeslagverlening is daarbij afhankelijk van de financiële positie van het Fonds. Het Bestuur heeft de discretionaire bevoegdheid om af te wijken van de Toeslagstaffel. Het Bestuur kan indien de toeslagambitie niet in voldoende mate wordt gerealiseerd, of bij een relevante wijziging van omstandigheden, de Toeslagstaffel en/of de Toeslagmaatstaf wijzigen.

2. De Toeslagmaatstaf is de op 3% gemaximeerde ontwikkeling van de door het Centraal Bureau voor de Statistiek voor de eerste maal gepubliceerde Consumentenprijsindex alle huishoudens, afgeleid, over de laatst verstreken periode van oktober tot oktober. Het Bestuur stelt de toeslag als bedoeld in lid 1 vast in het vierde kwartaal van het voorafgaande kalenderjaar.

Indien het Centraal Bureau voor de Statistiek de in lid 1 omschreven prijsindex niet meer publiceert, kan het Bestuur voor de toepassing van lid 1 een andere index vaststellen. Op de Pensioenrechten en Pensioenaanspraken waarvoor de in dit in lid 3 omschreven toeslagambitie van toepassing is, wordt als streven jaarlijks per 1 januari van het kalenderjaar toeslag verleend.

3. De toeslagambitie bedraagt 80% van de toepasselijke Toeslagmaatstaf zoals in lid 2 bedoeld. Het Bestuur kan de toeslagambitie wijzigen. Wanneer de toeslagambitie niet in voldoende mate wordt gerealiseerd, zal de Werkgever géén aanvullende premie of bijstorting verschuldigd zijn.
4. Leden 1 en 2 zijn van toepassing op de navolgende Pensioenrechten en Pensioenaanspraken ingevolge dit reglement:
 - de ingegane Pensioenen van Gepensioneerden, waaronder begrepen de overbruggingspensioenen, en de bijbehorende aanspraken op uitgesteld (bijzonder) partner- en wezenpensioen;
 - de ingegane Pensioenen van de Nabestaanden;

- de ingegane bijzondere partnerpensioenen;
 - de ingegane prepensioenen van de Prepensioengerechtigden;
 - de verzekerde Pensioenaanspraken van Gewezen Deelnemers als bedoeld in artikel 1 onderdeel m en de bijbehorende aanspraken op uitgesteld (bijzonder) partner- en wezenpensioen;
 - het aan de Gewezen Partner toegerekende deel van de in artikel 14 lid 1 bedoelde te verevenen Pensioenen na pensionering van de Deelnemer dan wel na beëindiging van het deelnemerschap vóór de Pensioenrichtdatum als bedoeld in artikel 21;
 - het aan de Gewezen Partner toegerekende deel van de in artikel 14 lid 3 bedoelde te verevenen Pensioenen;
 - het aan de Gewezen Partner toegekende eigen recht op Pensioen na omzetting als bedoeld in artikel 14 lid 8.
5. Het Bestuur kan besluiten om op de opgebouwde Pensioenaanspraken en -rechten een inhaaltoeslag dan wel een aanvullende toeslag toe te kennen indien de financiële positie van het Fonds dit toelaat. Daarbij wordt rekening gehouden met de eventuele beperkingen die voortvloeien uit de PW en de fiscale Wet- en regelgeving.

Artikel 28 Anticumulatie

1. Indien een Gepensioneerde recht heeft op een ouderdomspensioen en overbruggingspensioen(en) op grond van dit Pensioenreglement en tevens op een uitkering krachtens de WAO uit hoofde van hetzelfde dienstverband, wordt het ouderdomspensioen plus overbruggingspensioen(en) verminderd met de WAO-uitkering. Hierbij wordt uitgegaan van een WAO-uitkering met inbegrip van een uitkering uit hoofde van de collectieve WAO-hiaat verzekering als bedoeld in artikel 5.3.5 van de CAO 1 mei 2004 tot met 31 december 2006, dan wel de overeenkomstige bepaling in de aan deze CAO voorafgaande CAO, respectievelijk de WAO-hiaat voorziening als bedoeld in de Arbeidsvoorwaarden NMB-Heller

Het Bestuur kan tevens andere uitkeringen van overheidswege in mindering brengen op de uitkeringen op basis van dit Pensioenreglement, indien het Bestuur van oordeel is dat de samenloop daarvan zich niet verenigt met de uitgangspunten van de Pensioenregeling.

2. De Gepensioneerde dient het Fonds schriftelijk te informeren over een toekenning c.q. iedere wijziging van een uitkering ingevolge de WAO.
Indien de Gepensioneerde niet of niet tijdig aan deze verplichting voldoet, behoudt het

Fonds zich het recht voor eventueel te veel of ten onrechte betaalde pensioenuitkeringen van de Gepensioneerde terug te vorderen of te verrekenen met nog te betalen pensioentermijnen.

Artikel 29 Vervreemden van Pensioenrechten en Pensioenaanspraken

Vervreemding of elke andere handeling, waardoor de (Gewezen) Deelnemer, de (Gewezen) Partner of de Pensioengerechtigde enig recht op zijn Pensioenaanspraken of Pensioenrechten aan een ander toekent is nietig, tenzij:

- a. verpanding plaatsvindt voor het verlenen van zekerheid voor het verkrijgen van uitstel van betaling als bedoeld in artikel 25, vijfde lid, van de Invorderingswet 1990;
- b. vervreemding van bijzonder partnerpensioen plaatsvindt op grond van artikel 16 lid 4;
- c. verevening plaatsvindt als bedoeld in artikel 14;
- d. in het kader van een verrekening van Pensioenrechten bij scheiding in plaats van de Deelnemer diens Gewezen Partner respectievelijk diens Partner wordt aangewezen als begunstigde voor (een deel van) het ouderdomspensioen, mits het Fonds hiermee instemt; of
- e. in het kader van een verrekening van Pensioenrechten bij scheiding de waarde van het geheel of een deel van het ouderdomspensioen van de Deelnemer bij dezelfde pensioenuitvoerder wordt aangewend voor een ouderdomspensioen op het leven van diens Gewezen Partner respectievelijk diens Partner, mits het Fonds hiermee instemt.

Hoofdstuk VIII Financiering

Artikel 30 Algemene bepaling ten aanzien van de financiering van Pensioenen

De leden 1 t/m 3 vervallen en worden vervangen door een nieuwe bepaling luidende:

1. Met het betalen van de uitvoeringskosten als bedoeld in de Uitvoeringsovereenkomst geldende vanaf 1 januari 2014 heeft de Werkgever volledig aan zijn financiële verplichtingen jegens het Fonds voldaan. De Werkgever is niet gehouden tot het storten van extra premies, bijdragen of herstelbetalingen, ook niet in geval van een dekkingstekort van het Fonds. De Werkgever zal nooit vrijwillig, gevraagd noch ongevraagd, bijdragen doen aan het Fonds bovenop de bijdragen voor uitvoeringskosten als bedoeld in de Uitvoeringsovereenkomst. De (hoogte van de) Pensioenaanspraken en Pensioenrechten als omschreven in dit reglement zijn dus uitdrukkelijk niet gegarandeerd en onderhevig aan het in artikel 30a lid 2 van dit Pensioenreglement bepaalde omtrent vermindering bij een dekkingstekort van het Fonds. Evenmin wordt extra premie betaald of bijgestort als de toeslagambitie niet voldoende wordt gerealiseerd.
2. Wanneer de dekkingsgraad van het Fonds volgens de wettelijke normen een premiekorting of een premierestitutie aan de Werkgever zou toestaan, wordt deze niet verleend.
3. Het risico dat de middelen van het Fonds niet toereikend zijn om de beoogde pensioenen uit te kunnen betalen ligt volledig bij de (Gewezen) Deelnemers en Pensioengerechtigden.

Artikel 30a Beperking van rechten

1. De Werkgever behoudt zich het recht voor om uit hoofde van de Uitvoeringsovereenkomst verschuldigde bijdragen aan het Fonds tussentijds te verminderen of te beëindigen bij een ingrijpende wijziging van omstandigheden.

Hieronder wordt verstaan een situatie waarin de financiële positie van de Werkgever naar het oordeel van de Werkgever onverminderde betaling van deze bijdragen niet langer rechtvaardigt.

2. In de situatie dat het Fonds een dekkingstekort heeft (de dekkingsgraad van het Fonds ligt dan onder het minimaal vereist eigen vermogen) en deze situatie herstelt zich niet binnen een redelijke termijn (van maximaal de wettelijke herstelperiode), dan zal het Fonds de Pensioenrechten en Pensioenaanspraken van Deelnemers, Gewezen Deelnemers, Pensioengerechtigden en overige aanspraakgerechtigden evenwichtig verminderen zodat niet langer sprake is van een dekkingstekort. Een en ander conform het bepaalde in artikel 134 PW.

Hoofdstuk IX Overige bepalingen

Artikel 31 Sociale wetten

1. Indien in de toekomst sociale wetten worden gewijzigd of wettelijke maatregelen met betrekking tot ouderdomspensioen, overbruggingspensioen, (bijzonder) partnerpensioen, wezenpensioen of arbeidsongeschiktheidspensioen worden ingevoerd, kan dit Pensioenreglement aan de dan geldende omstandigheden worden aangepast. Indien de aanpassing van het reglement leidt tot lagere Pensioenen, bedraagt het Pensioen op de Pensioendatum ten minste de tot de aanpassing opgebouwde Pensioenaanspraken.
2. Indien door wijziging van het Pensioenreglement in het Fonds voorzieningen vrijvallen, blijven deze voorzieningen eigendom van het Fonds.

Artikel 32 Eventuele herverzekering

1. Het Fonds kan de verplichtingen, welke voortvloeien uit dit Pensioenreglement, geheel of gedeeltelijk dekken door het sluiten van overeenkomsten met één of meer levensverzekeraars als bedoeld in de Wet of het financieel toezicht.
2. Het Fonds zal als contractant en bevoordeelde op de betreffende polissen worden aangewezen. Het Bestuur heeft echter het recht als bevoordeelde de Verzekerde aan te wijzen.

Artikel 33 Uitgesloten risico's

1. Indien de (Gewezen) Deelnemer of Pensioengerechtigde overlijdt ten gevolge van de opzet of grove schuld van een (Gewezen) Partner of Kind, dan:
 - a. vervalt het gehele wezenpensioen, hoe ook geheten, dat ten behoeve van dat Kind door het Fonds is verzekerd;
 - b. vervalt het uit hoofde van dit Pensioenreglement ten behoeve van die (Gewezen) Partner verzekerde (bijzonder) partnerpensioen, hoe ook geheten, en wordt in plaats daarvan een (bijzonder) partnerpensioen uitgekeerd dat kan worden verworven op basis van de premievrije waarde van het opgebouwde (bijzonder) partnerpensioen berekend naar de dag voorafgaande aan het overlijden.
2. Het Bestuur zal zich bij haar oordeelvorming baseren op een strafrechtelijk vonnis.

3. Op het in lid 1 onder b bedoelde te verwerven (bijzonder) partnerpensioen zijn, voor zover zij niet afwijken van dit artikel, de bepalingen uit dit Pensioenreglement, met name maar niet beperkt tot de bepalingen inzake (bijzonder) partnerpensioen, van toepassing.
4. De ingevolge lid 1 onder b benodigde rekenregels worden bij toekenning van het (bijzonder) partnerpensioen door het Bestuur vastgesteld op basis van de grondslagen van het Fonds.

Hoofdstuk X Slotbepalingen

Artikel 34 Geschillen

Ten aanzien van elk besluit dat door of namens het Bestuur is genomen met betrekking tot de uitvoering van dit reglement zijn de bepalingen omtrent de behandeling van geschillen van kracht zoals bepaald in artikel 27 van de Statuten.

Artikel 35 Liquidatie van het Fonds

Ingeval van liquidatie van het Fonds worden de rechten van de Verzekerden in de zin van dit reglement vastgesteld met inachtneming van het bepaalde in artikel 25 van de Statuten.

Artikel 36 Hardheidsclausule

1. Het Bestuur kan op gronden van redelijkheid en billijkheid in incidentele gevallen ten behoeve van een Verzekerde in voor deze gunstige zin van de bepalingen van dit Pensioenreglement afwijken, mits hierdoor de belangen van de overige belanghebbenden niet worden geschaad.
2. In gevallen waarin dit Pensioenreglement niet voorziet beslist het Bestuur.

Artikel 37 Inwerkingtreding

1. Dit reglement is in werking getreden per 1 januari 2015 en vervangt alle eerdere reglementen.

Toelichting in verband met dit reglement en de wijzigingen daarin:

Dit reglement is vastgesteld op 11 december 2009 en vanaf 1 januari 2008 in werking getreden. Het kwam in plaats van alle voordien vastgestelde reglementen.

Bij bestuursbesluit de dato 15 september 2010 was dit reglement gewijzigd. Deze wijziging trad in werking per 1 januari 2008.

Bij bestuursbesluit de dato 14 januari 2011 is het reglement nader gewijzigd. Deze wijziging trad ten aanzien van de artikelen 1 onderdeel e en 37 lid 1 in werking per 1 januari 2011 en ten aanzien van artikel 1 onderdeel w per 11 september 2009.

Bij bestuursbesluit de dato 26 september 2011 zijn de artikelen 16 lid 2a, onder a en 37 lid 1 gewijzigd en is artikel 1 onder ja ingevoegd. Deze wijzigingen traden per 26 september 2011

in werking.

Bij bestuursbesluit de dato 28 maart 2012 zijn de artikelen 33 en 37 lid 1 van dit reglement gewijzigd. Deze wijzigingen traden per 28 maart 2012 in werking.

Bij bestuursbesluit de dato 25 februari 2014 zijn de artikelen 1 onderdelen p en w, 3 lid 13, 14 lid 10, 16 lid 3 en 4, 18 lid 3 en 4, 24a, 25 en 37 van dit reglement gewijzigd. Deze wijzigingen traden per 1 januari 2012 in werking.

Bij bestuursbesluit de dato 26 september 2014 zijn de artikelen 1 onderdelen e, g, i, ll en mm, 9, 10, 11, 14 lid 2a sub a, 16 lid 2a sub a, 18 lid 6, 19 lid 4, 24 lid 1, 27, 30, 30a en 37 van dit reglement gewijzigd. Deze wijzigingen zijn per 1 januari 2015 in werking getreden.

2. Bij Bestuursbesluit de dato 6 oktober 2017 zijn de artikelen 3 lid 2, 5a, 13 sub a en b, 3 lid 14 sub a, b, 3 lid 20 sub b, 12 lid 4 sub b, c, d, 20 lid 1, 20 lid 2 sub b en 37 gewijzigd. Tevens is artikel 16 lid 5 toegevoegd. De wijziging van artikel 16 treedt met terugwerkende kracht per 1 januari 2015 in werking. De overige wijzigingen treden per 6 oktober 2017 in werking.

2. Voor de Deelnemers, voormalige Werknemers van een Aangesloten Onderneming, niet zijnde NMB-Heller, die:

- op 31 december 2001 een dienstverband hadden met een Werkgever; en
- op 31 december 2001 (aspirant) Deelnemer waren in het Fonds; en
- op 1 januari 2002 een aansluitend dienstverband hadden met een Werkgever;

gelden naast de bepalingen van dit reglement de overgangsregelingen die zijn opgenomen in het Reglement Overgangsregelingen Pensioenen 2002.

3. a. Voor de Deelnemers, voormalige Werknemers van de Aangesloten Onderneming NMB-Heller gelden de bepalingen van dit reglement.
- b. Voor de Deelnemers, voormalige Werknemers van de Aangesloten Onderneming NMB-Heller, die
 - op 31 december 2003 een dienstverband hadden met NMB-Heller; en
 - op 31 december 2003 (aspirant) Deelnemer waren in het Fonds; en
 - op 1 januari 2004 een aansluitend dienstverband hadden met NMB-Heller;

gelden naast de bepalingen van dit reglement de overgangsregelingen als vermeld in artikel 19 leden 2 en 3 van het Reglement Overgangsregelingen Pensioenen 2002.

4. Voor de toepassing van de in dit reglement omschreven Pensioenregeling zal door het Fonds overeenkomstig artikel 19c van de Wet op de loonbelasting 1964 aan de belastingdienst gevraagd worden te beslissen of de onderhavige regeling voldoet aan de vereisten die deze wet aan een Pensioenregeling stelt. Indien naar aanleiding van het hiervoor bedoelde verzoek onherroepelijk komt vast te staan dat de regeling niet voldoet aan de vereisten die de Wet op de loonbelasting 1964 aan een Pensioenregeling stelt, zal onverwijld en met terugwerkende kracht ingaand op de hiervoor bedoelde datum van inwerkingtreding de regeling worden gewijzigd in een Pensioenregeling die wel voldoet aan de vereisten die deze wet aan een Pensioenregeling stelt.